Stichting Autoriteit Financiële Markten

Begroting 2008

Amsterdam, 30 november 2007

Inleiding en leeswijzer 3

Grondslag en procedure 3

1. **Beleidsagenda AFM 2008** 5
   1.1 Wat wil de AFM bereikt zien in 2008? 7
   1.2 Wat betekent dit voor de AFM? 11
   1.3 Financiering 14
   1.4 Onzekerheden in de begroting 19
   1.5 VBTB groeiparagraaf 20
   1.6 Risicoparagraaf 21

2. **Toezichtuitvoering**
   2.1 Specifieke verrichtingen Aanbieders, Adviseurs & bemiddelaars en Bemiddelen in opvorderbare gelden 24
   2.2 Doorlopend toezicht Aanbieders en Adviseurs & bemiddelaars 27
      2.2.1 Aanbieden en Adviseurs & bemiddelaars 27
      2.2.2 Verlenen van beleggingsdiensten 30
      2.2.3 Toezicht op clearinginstellingen 31
   2.3 Effectenuitgevende instellingen 32
      2.3.1 Specifieke verrichtingen Uitgeven van effecten 32
      2.3.2 Doorlopend toezicht Uitgeven van effecten 34
         2.3.2.1 Meldingen 34
         2.3.2.2 Marktmisbruik 34
         2.3.2.3 Financiële verslaggeving 36
   2.4 Infrastructuur 37
   2.5 Integriteit 39
      2.5.1 FEC 39
      2.5.2 Toezicht Wid/MOT 40
      2.5.3 IFA 41
   2.6 Accountantsorganisaties 43
      2.6.1 Specifieke verrichtingen Accountantsorganisaties 43
      2.6.2 Doorlopend toezicht Accountantsorganisaties 44
   2.7 Overige categorieën 45
      2.7.1 Wet handhaving consumentenbescherming 45
      2.7.2 Toezicht pensioenuitvoerders 46
      2.7.3 Betalingsverkeer 47

3. Toezichtondersteuning
   3.1 Beleid 49
   3.2 Strategische Analyse 49
   3.3 Internationale coördinatie 50

4. Bedrijfsvoering
   4.1 Ontwikkelingen in de organisatie 52
   4.2 Personeel 52
   4.3 Informatisering 53
   4.4 Control en Financiën 53
   4.5 Communicatie 54
   4.6 Facilitaire Dienst 54
   4.7 Interne Audit Dienst 54
   4.8 Compliance & Privacy 55

5. Budgettaire gevolgen van beleid
   5.1 Systematiek kostentoerekening 56
   5.2 De heffingen 57
   5.3 Categoriale lastenbegroting met toelichting 62
   5.4 Investeringsbegroting met toelichting 63

Bijlage A Vergaderverslag bijeenkomst Adviserend panel 64

Inleiding en leeswijzer

Dit is de begroting van de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM) voor het boekjaar 2008. Deze begroting betreft de bestaande taken en nieuwe taken van de AFM. Voor extra kosten van eventuele veranderingen in wet- en regelgeving of van extra taken die in de toekomst door AFM uitgevoerd moeten worden, zullen zo nodig aanvullende begrotingen worden opgesteld en ter goedkeuring voorgedragen aan de Raad van Toezicht, het ministerie van Financiën en indien van toepassing, het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De AFM-begroting 2008 is opgezet volgens de systematiek die is uiteengezet in de nota "Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording" (VBTB). Deze systematiek vormt de basis voor het plannen en begroten door overheidsinstellingen. In de VBTB-begroting wordt een expliciete koppeling gelegd tussen de doelstellingen van de AFM, de instrumenten die de AFM inzet en de door de AFM te maken kosten. Hierdoor kunnen de individuele resultaatverantwoordelijke managers én de organisatie als geheel transparanter sturen en verantwoording afleggen over het werk en de resultaten van AFM.

De VBTB-begroting bestaat uit drie onderdelen, die antwoord geven op de volgende vragen:

- Wat zijn de algemene doelstellingen van de AFM; wat willen we bereiken?
- Welke concrete en meetbare doelstellingen wil de AFM bereiken per taakgebied en welke instrumenten worden hiervoor ingezet?
- Welke middelen zijn nodig voor de inzet van deze instrumenten en wat zijn de budgettaire gevolgen van beleid?

Dit document is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 1, de beleidsagenda, worden de taakgebieden van de AFM en de bijbehorende doelstellingen omschreven en de ontwikkelingen in het toezicht en de beleidsprioriteiten voor 2008 toegelicht. Daarnaast komt het financiële kader voor de begroting 2008, inclusief de onzekerheden die zich hierin voordoen, aan de orde.

In hoofdstuk 2 worden per wettelijke toezichttaak de beleidsagenda, de operationele doelstellingen en de ingezette instrumenten uiteengezet. Hoofdstuk 3 beschrijft de speerpunten in het beleid voor de ondersteunende organisatieonderdelen van de AFM. In hoofdstuk 4 worden de bedrijfsvoeringsonderdelen toegelicht. Hoofdstuk 5 schetst de budgettaire gevolgen van het beleid voor de verschillende taken van de AFM.

Grondslag en procedure

Op grond van artikel 1:30, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht (Wft), artikel 32, eerste lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), artikel 9, eerste lid van de Wet toezicht financiele verslaggeving (Wtfv), artikel 154, eerste lid van de Pensioenwet *(Pw)* en artikel 149, eerste lid van de

Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) stelt de AFM jaarlijks een begroting op van de in het komende jaar te verwachten baten en lasten, investeringsuitgaven en de inkomsten en uitgaven die betrekking hebben op de uitvoering van de taken en bevoegdheden. Het gaat hierbij om de werkzaamheden die de AFM zijn opgedragen bij of krachtens de Wft, Wta, Wtfv, Pw en Wvb. Conform artikel 1:30, vierde lid, Wft, artikel 32, vierde lid Wta, artikel 9, vierde lid Wtfv en artikel 155 eerste lid van de Pw, artikel 150 eerste lid Wvb en artikel 15 van de Statuten van de Stichting Autoriteit Financiële Markten wordt de begroting, na goedkeuring door de Raad van Toezicht van de AFM, ter instemming aan de minister van Financiën (betreffende Wft en Wta) respectievelijk de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (betreffende Pw en Wvb) voorgelegd. Van deze instemming met de begroting wordt op grond van artikel 1:30, zesde lid, Wft, artikel 32, zesde lid Wta, artikel 9 zesde lid Wtfv, artikel 155, derde lid Pw en artikel 150 derde lid Wvb onverwijld mededeling gedaan in de Staatscourant. Ook wordt de begroting openbaar gemaakt en gepubliceerd op de website van de AFM. Voordat de begroting door de Raad van Toezicht van de AFM wordt goedgekeurd, consulteert de AFM de marktpartijen over de begroting via het “Adviserend Panel van vertegenwoordigende organisaties”.

HOOFDSTUK 1: Beleidsagenda AFM 2008

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is toezichthouder op het gedrag van en de informatieverstrekking door alle partijen op de financiële markten in Nederland, dat wil zeggen op de markten van sparen, lenen, beleggen en verzekeren. Het statutaire doel van de AFM is het toezien op 'ordelijke en transparante financiële marktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en zorgvuldige behandeling van cliënten'. Dit doel is vertaald in drie operationele doelstellingen, die richtinggevend zijn bij de uitvoering van het gedragstoezicht:

1. Het bevorderen van de toegang tot de markt
De AFM bevordert dat marktpartijen - zowel vragers als aanbieders, uit het binnen- en buitenland - toegang hebben tot de financiële markten. De AFM toetst financiële ondernemingen, zodat slechts betrouwbare partijen toegang verkrijgen tot financiële markten. De AFM let er op dat door deze eisen de toegang tot de markt niet onnodig belemmerd wordt. Partijen die niet langer aan de toegangseisen voldoen, worden door de AFM van de markt gehaald.

2. Het bevorderen van de goede werking van de markt
Geen enkele partij mag zich bij voorbaat al benadeeld voelen ten opzichte van andere partijen. De wetgever zorgt daarom voor normen op de financiële markten. Deze normen dragen, samen met de handhaving ervan, bij aan een gelijk speelveld tussen alle partijen. Om de goede werking verder te bevorderen let de AFM erop dat er voldoende informatie is waar iedereen tijdig over kan beschikken. Ook ziet de AFM waar nodig toe op de zorgvuldige behandeling van de zwakkere belangen.

3. Het bevorderen van het vertrouwen in de markt
De AFM bevordert dat marktpartijen hun eigen verantwoordelijkheid nemen voor een goede marktwerking. De verantwoordelijkheid die marktpartijen hebben is een doorlopende verantwoordelijkheid. De AFM grijpt alleen in waar en wanneer dat nodig is, bijvoorbeeld om oneerlijk en onwaarachtig gedrag in het financiële verkeer tegen te gaan. Om ervoor te zorgen dat het aantal incidenten beperkt blijft en om te bevorderen dat transacties in de markt eerlijk en integer zijn, stelt en handhaaft de AFM normen.

Uitgangspunten van het toezicht

De toezichtaanpak varieert per toezichtgebied. Wel is er een viertal gedeelde uitgangspunten:

- De AFM beperkt zich tot het onmisbare en legt de nadruk op de *eigen verantwoordelijkheid* van vragers en aanbieders. Dit betekent dat waar marktpartijen kunnen en willen bijdragen aan het toezicht, zowel individueel als collectief, dit de voorkeur heeft boven toezicht door de AFM.
- De AFM is zoveel mogelijk een *oriëntatiepunt*, omdat het in de financiële wereld niet altijd evident is wat 'goed' en wat 'fout' is. De financiële wereld is complex, voor het grote publiek,

de consument, maar ook voor professionele marktpartijen. Aan de vraag of iets mag of niet, zijn veelal grote financiële belangen verbonden.

- De AFM is zoveel mogelijk in gesprek met representatieve organisaties van marktdeelnemers, met bestuur van marktpartijen en dagelijks op alle niveaus in de organisatie van marktpartijen. De AFM voert een *dialoog* met haar opdrachtgever, de overheid.
- Bij alle normoverdracht is voor de AFM steeds het uitgangspunt dat er slechts voor een beperkte en bepaalde duur strijdigheid kan zijn tussen werkelijkheid en wet. De AFM treedt *doortastend* op, waar zij dit moet. Het is daarbij de kunst te zoeken naar de juiste balans tussen zachte en harde normoverdracht. De AFM beïnvloedt marktdeelnemers door het stimuleren van de wil zich te houden aan de regels en de geest ervan. Dit is zachte normoverdracht. Als zachte normoverdracht niet werkt of de misstand hier direct om vraagt, beïnvloedt de AFM marktdeelnemers door met formele middelen en doortastend de wet te handhaven. Dit is harde normoverdracht.

De AFM houdt hierbij expliciet rekening met de kosten en baten van het toezicht, bijvoorbeeld bij de relatie tussen zelftoezicht en bestuursrechterlijk toezicht, preventief en repressief toezicht, transparantie- en zorgplichttoezicht en tussen toezicht aan de poort en doorlopend toezicht.

Governance

De AFM is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). De bevoegdheden voor het gedragstoezicht op financiële markten zijn door de wetgever toegekend aan de AFM. Als ZBO draagt de AFM de verantwoordelijkheid voor de concrete uitoefening van het toezicht. De Raad van Toezicht ziet toe op de wijze waarop het Bestuur zijn taken verricht. De minister van Financiën benoemt de Raad van Toezicht, en keurt onder andere statutenwijzigingen en de jaarlijkse begroting goed.

Naar aanleiding van de kanteling van sectortoezichthouder naar gedragstoezichthouder is de basis van de AFM in de financiële markten aanzienlijk verbreed. Daarom heeft de AFM haar governance over de volle breedte herzien en waar mogelijk reeds aangepast. De *accountability* is versterkt door in de begrotingssystematiek verder aansluiting te zoeken bij de doelstellingen van de nota “Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording” (VBTB). Daarnaast conformeert de AFM zich aan de code Tabaksblat voor zover deze code van toepassing is op een semi-publieke organisatie.

AFM in 2008

De AFM levert een bijdrage aan het vertrouwen in open en eerlijke financiële markten door marktpartijen een oriëntatiepunt te bieden, onverschrokken op te treden tegen misstanden, marktpartijen en consumenten aan te spreken op hun verantwoordelijkheid en open de dialoog te voeren met haar belangrijkste stakeholders. In paragraaf 1.1 zet de AFM uiteen welke verbeteringen

zij in 2008 bewerkstelligd wil zien. De AFM wil efficiënter en effectiever toezicht. In paragraaf 1.2 wordt beschreven welke implicaties dat heeft voor de organisatie.

1.1 Wat wil de AFM bereikt zien in 2008?

Taakgebied 1: financiële diensten en producten

Financiële diensten en producten komen uit de bankwereld, de verzekeringswereld en de effectenwereld. De AFM zorgt en ziet toe op voldoende product- en aanbiedertransparantie. Aan aanbieders, bemiddelaars en adviseurs van producten stelt de AFM toetredingseisen, bijvoorbeeld ten aanzien van deskundigheid en betrouwbaarheid. Ook stelt de AFM bij deze partijen eisen omtrent de zorgplicht en de klachtenbehandeling voor niet-professionele klanten. Het voorlichten van het publiek over de financiële markten en het toezicht daarop maakt eveneens onderdeel uit van dit taakgebied.

De kwaliteit van advies verbetert, in het bijzonder bij hypotheken

De transparantie van informatieverstrekking en kwaliteit van advies door aanbieders en bemiddelaars in hypotheken en verzekeringsproducten verbetert, maar is volgens de AFM nog ver onder het gewenste niveau. Een significante verbetering van de informatieverstrekking en advisering vraagt om een cultuuromslag in de markt van productgerichte verkoop naar klantgerichte advisering. De AFM spant zich, in nauwe samenwerking met de Stichting Financiële Dienstverlening en brancheorganisaties, in om deze omslag plaats te laten vinden. Het wetsvoorstel van Depla en Blok kan hieraan bijdragen mits het in 2008 ingevoerd wordt. Het voorstel creëert een gelijk speelveld in de fiscale behandeling van bank- en verzekeringsproducten. De verwachting is dat dit tot verscherpte concurrentie en verbeterde marktwerking zal leiden.

Er komen aanvaardbare oplossingen voor kopers van beleggingsverzekeringen

De AFM zal monitoren dat de marktpartijen hun verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van eventuele tekortkomingen bij klanten die in het verleden zijn benadeeld door de koop van beleggingsverzekeringen. Verder gaat de AFM nauwlettend toezien op de implementatie van adequate zorgplichtvereisten bij de huidige verkoop en advisering van beleggingsverzekeringen.

De informatieverstrekking bij kredieten en beleggingsproducten voldoet aan de regels

Consumenten die een krediet willen afsluiten of beleggers kunnen hun beslissing baseren op basis van meer compliant informatie. Het toezicht op informatieverstrekking bij kredieten blijft een speerpunt omwille van het economisch belang van deze producten en de lage complianceresultaten. Na het onderzoek naar TV reclame komen nu gedrukte uitingen aan bod. Ook beleggingen verdienen verscherpte aandacht. De meting in 2007 vertoonde lage compliance cijfers (print reclame). Verder komen er vanuit verschillende kanten signalen binnen over de slechte kwaliteit van offertes van beleggingsverzekeringen en beleggingshypotheken. Onderzoek van de AFM naar

beleggingsproducten zoals vastgoed cv's, beleggingsobjecten, maar ook gestructureerde producten, hebben eveneens de noodzaak van verscherpt toezicht op beleggingen aangetoond.

Consumenten krijgen een beter inzicht in hun pensioen
Pensioenuitvoerders gaan de kwaliteit van de informatieverstrekking verbeteren. Van de kant van de AFM ligt het accent op normuitleg en op het bevorderen van de beschikbaarstelling van kennis van en ervaring met communicatie en marktonderzoek.

Werken aan verbeterde positie van de consument
In een wereld waarin beslissingen voor de financiële toekomst steeds meer geïndividualiseerd worden, is het belangrijk dat de financiële consument over de juiste kennis en vaardigheden beschikt om deze beslissingen te kunnen nemen. Diverse onderzoeken, zowel in Nederland als in het buitenland, tonen aan dat een grote groep consumenten over onvoldoende kennis en vaardigheden beschikt om zelfstandig financiële beslissingen te kunnen nemen. De AFM wil bijdragen aan de verbeterde positie van de consument door zich in te zetten als actieve partner van platform Centiq. Dit is een initiatief van het ministerie van Financiën gericht op de verbetering van de geletterdheid in financiële zaken van de Nederlandse consument. AFM zal verder zelf informatie en hulpmiddelen aan consumenten blijven aanbieden. Om de betrouwbaarheid van de gegevens van het consumentenforum geldwaardering.nl te verhogen, zal het aantal reacties van consumenten verder moeten toenemen. AFM zal in 2008 op zoek gaan naar een mogelijke nieuwe eigenaar van geldwaardering.nl die kan helpen dit te realiseren.

Taakgebied 2: kapitaalmarkt
Het taakgebied kapitaalmarkt omvat de primaire en secundaire markt. Het betreft met name het toezicht op de informatieverstrekking van effectenuitgevende instellingen alsmede het toezicht op handel met voorkennis en marktmanipulatie. Belangrijke taken zijn het zorgen voor en het toezien op eisen omtrent de transparantie van ondernemingen bij het aanbieden en toelaten van effecten tot een gereguleerde effectenmarkt, de doorlopende verplichtingen daarna en op eisen die marktmanipulatie verbieden. Een apart onderdeel binnen dit taakgebied vormt het toezicht op accountantsorganisaties. Accountantsorganisaties zijn niet direct onderdeel van de kapitaalmarkt maar leveren door de certificering van de financiële verantwoording van een onderneming een belangrijke bijdrage aan het goed functioneren van en het vertrouwen in de kapitaalmarkt.

De marktintegriteit blijft gewaarborgd
Aandeelhoudersactivisme, de implementatie van de *Transparancy Directive* en de inwerkingtreding van MiFID zijn belangrijke ontwikkelingen die de werking van de kapitaalmarkten raken. De AFM ziet erop toe dat de integriteit – ook in veranderende en onzekere markten – gewaarborgd blijft. De AFM verhoogt de werkelijke en gepercipieerde pakkans van overtreders van verboden (waaronder de verboden op handel met voorwetenschap en marktmanipulatie). Er worden geautomatiseerde

detectie- en analysesystemen ingezet om dit te bereiken. Verder ziet de AFM in 2008 erop toe dat financiële instellingen hun verantwoordelijkheid nemen om melding te maken van transacties die mogelijk zijn verricht met voorwetenschap, of die mogelijk marktmanipulatief van aard zijn. De AFM zal extra aandacht besteden aan de geanonimiseerde terugkoppeling van de klikplicht, zowel intern als extern. Dit zal zich uiten in voorlichting middels het AFM-blad 'Inzicht' maar ook in het kader van boetedossiers al dan niet overgedragen aan de boetefunctionaris zal er aandacht zijn voor de geanonimiseerde terugkoppeling. Tot slot komt dit onderwerp hoog op de agenda te staan van CESR.

Hoge kwaliteit van transactiedocumentatie wordt beloond

Beleggers moeten zich een oordeel kunnen vormen over de waarde en risico's van een transactie (bijvoorbeeld bij een emissie van effecten) op basis van begrijpelijke, consistente en volledige documentatie. De AFM ziet erop toe dat de documentatie inderdaad voldoet aan de gestelde eisen. Dit is niet altijd eenvoudig. Er zijn steeds meer complexe transacties en de complexiteit van die transacties neemt toe. Daar komt bij dat de markt kortere doorlooptijden van het toetsingsproces verwacht en meer kennis en beschikbaarheid van de AFM-medewerkers. De AFM moet de juiste balans vinden tussen enerzijds het waarborgen van de kwaliteit van de documentatie en anderzijds de snelheid van goedkeuring van die documentatie. De AFM is daarbij geholpen met partijen die zelf een hoge kwaliteit leveren en deze partijen kunnen rekenen op kortere doorlooptijden.

Jaarverslagen voldoen aan gestelde eisen

Beleggers vormen zich tevens een oordeel over de waarde en risico's van een onderneming op basis van het jaarverslag. De AFM houdt toezicht op de juiste toepassing van verslaggevingvoorschriften in de financiële verslaggeving van beursgenoteerde ondernemingen en de tijdige deponering van de financiële verslaggeving. Het betreft zowel de "jaarverslagen" als de "halfjaarberichten", waarbij de nadruk op de eerste categorie ligt en het toezicht op de halfjaarberichten zoveel mogelijk wordt gecombineerd met reeds geselecteerde jaarrekeningen. De selectie van effectenuitgevende instellingen welke in aanmerking komen voor een nader onderzoek wordt jaarlijks gemaakt op basis van een risicoanalysemodel. De AFM voert verder een aantal themaonderzoeken uit. De onderwerpen financiële instrumenten, pensioenen en *related party*-transacties zijn geselecteerd op basis van de in 2007 opgedane ervaringen.

Het vertrouwen in accountants(organisaties) wordt verder hersteld

Het gerechtvaardigd herstel van vertrouwen in de publieke functie van de accountant en de door hem afgegeven accountantsverklaringen moet verder worden geborgd. De AFM draagt hieraan bij door toezicht te houden bij accountantsorganisaties die wettelijke controles verrichten en daartoe een vergunning bij de AFM hebben aangevraagd. Bij de uitvoering van het doorlopend toezicht zal bij accountantsorganisaties met een zogenoemde niet-OOB vergunning (niet strekkende tot Organisaties van Openbaar Belang) voor de bij de SRA (organisatie van Samenwerkende

Registeraccountants en Accountants-Administratieconsulenten) aangesloten accountantsorganisaties zo veel als mogelijk worden gesteund op de kwaliteitstoetsingen door de SRA. Bij de uitvoering van het doorlopend toezicht bij accountantsorganisaties met een OOB-vergunning zal de AFM het toezicht geheel zelf uitvoeren. Naast het reguliere, doorlopende toezicht verricht de AFM themaonderzoeken.

Taakgebied 3: financiële infrastructuur

Financiële infrastructuur wil zeggen het geheel van de handels-, clearing- en afwikkelingsmechanismen voor het effectenverkeer. Belangrijke taken in dit gebied zijn het zorgen voor een adequate toegang tot de verschillende mechanismen, het zorgen voor adequate transparantie op de infrastructuur (zoals *pre-* en *post trade* transparantie op de handelsmechanismen en de transparantie van het serviceniveau en de kosten voor alle mechanismen) en het toezien op (vertrouwen in) de werking ervan.

Er is een goed functionerende structuur van handelsplatforms

De financiële infrastructuur is in beweging. De vorig jaar ingezette internationale consolidatiegolf tussen handelsplatforms houdt aan. Tegelijkertijd komen ook voor afwikkelmechanismen concurrerende platforms van de grond. Platforms van elders treden over hun huidige grenzen en worden actief in Nederland. De invoering van MiFID leidt tot nieuwe initiatieven. Er komen alternatieven voor de producten van bestaande platforms, maar ook platforms voor nieuwe instrumenten. De AFM heeft ten doel de marktwerking alle ruimte te geven en er tevens op toe te zien dat toegang tot en vertrouwen in de financiële infrastructuur gewaarborgd blijft. De AFM geeft dit vorm door haar toezicht aan te passen aan de aard van individuele handelsplatforms en de omgeving waarbinnen zij opereren. De aandachtsgebieden zijn continuïteit en *risk controls*, liquiditeit en transparantie van de handel. De AFM heeft daarbij oog voor een level playing field op het gebied van toezicht en een gezonde spreiding van de handel over gereglementeerde markten, Multilateral Trading Facilities (MTF's), *in-house-matching* en *over-the-counter*.

Taakgebied 4: integriteit

Het taakgebied integriteit is gericht op het bestrijden van niet-integer gedrag op financiële markten. Dit gebied richt zich op de bestrijding van illegale financiële activiteiten en het voorkomen dat financiële instellingen kwetsbaar worden voor integriteitsinbreuken door het stellen van eisen aan de bedrijfsvoering van instellingen en de betrouwbaarheid van hun bestuurders. Een belangrijke taak van het integriteitstoezicht is de bestrijding van misbruik van de financiële sector door de georganiseerde criminaliteit, onder andere door de samenwerking in het Financieel Expertise Centrum (FEC).

Er zijn minder illegale tussenpersonen

Het adequaat en snel op treden tegen overtreders van de financiële wetten draagt bij aan het behouden van vertrouwen in de financiële markten en bevordert een goede marktwerking. Omdat illegale aanbieders ook concurreren met legale aanbieders, zorgt het aanpakken van de illegale activiteiten er verder voor dat een gelijk speelveld bevorderd wordt. In dit kader richt de AFM zich in 2008 onder meer op de beperking van het aantal personen / instellingen ("tussenpersonen") dat niet voldoet aan de vergunningseis die de Wft stelt.

Het niet voldoen aan de eisen voor vrijstellingen neemt af

De AFM gaat er nauwlettend op toezien dat partijen niet onterecht beroep doen op één van de vrijstellingen (bij inleg van meer dan EUR 50.000; bij minder dan 100 deelnemers; en bij (jaarlijkse) emissie van minder dan EUR 2,5 miljoen). Het aantal vrijstellingen is verruimd en dientengevolge is het beroep dat partijen doen op een vrijstelling snel toegenomen. Het aantal overtredingen in het aanbieden van effecten is daarom teruggelopen. Dat betekent echter niet dat het aantal gedupeerde beleggers automatisch terugloopt: onder de vrijstellingen ziet de AFM veelvuldig misbruik en oplichting plaatsvinden. Getracht zal worden partijen die stellen onder de vrijstelling te werken maar niet aan de daarvoor gestelde eisen voldoen, snel en hard aanpakken.

Integriteitschendingen worden gestraft

De AFM draagt bij aan het weerbaar maken van ondernemingen die actief zijn op de financiële markten tegen het witwassen van geld, de financiering van terrorisme, alsmede de corrumperende invloeden daarvan. De AFM treedt op tegen ernstige integriteitsinbreuken vanwege betrokkenheid bij strafbare feiten en anderszins maatschappelijk onaanvaardbare handelingen. De AFM zal zich in 2008 toeleggen op het verbeteren van haar informatiepositie met betrekking tot ernstige integriteitschendingen. De AFM zoekt daartoe, waar mogelijk, de samenwerking met marktpartijen, toezichthouders en justitiële autoriteiten.

1.2 Wat betekent dit voor de AFM?

Nieuwe fase van ontwikkeling

De afgelopen jaren zijn steeds meer taken in werking getreden en van toezichtvoorbereiding naar toezichtuitvoering verschoven. Daarmee komt de AFM als geheel ook in een nieuwe consoliderende fase. Dit gaat gepaard met de nodige veranderingen. De organisatiestructuur zal bijvoorbeeld worden aangepast om beter te voldoen aan de uitdagingen van het huidige toezicht. Daarnaast zal de AFM zich duidelijker als een goede werkgever profileren, zodat ook de komende jaren kwalitatief goed en gemotiveerd personeel aangetrokken kan worden.

Investeren in kennismanagement

De AFM gaat structureel meer investeren in de kanten van kennismanagement. De verbeterpunten betreffen vooral organisatorische maatregelen die er voor zorgen dat:

- er bewuster wordt gestuurd op het opbouwen en onderhouden van expertise binnen de diverse organisatorische eenheden;
- kennisuitwisseling tussen afdelingen en de mobiliteit van medewerkers wordt gestimuleerd;
- er meer wordt gewerkt in afdelingsoverschrijdende projecten;
- uitwisseling met andere organisaties wordt bevorderd;
- bijzondere aandacht wordt besteed aan carrièremogelijkheden voor experts.

De belangrijkste winst die er van wordt verwacht is een efficiëntie- en reactiesnelheidslag. Andere winst zit in het verkleinen van het risico van inconsistent handelen en het verbeteren van de effectiviteit van normoverdracht naar ondertoezichtgestelden.

Betere communicatie

Het vermogen van de AFM om een boodschap over te brengen, de dialoog aan te gaan met de markt en waar nodig richting te bieden aan de markt is bepalend voor de effectiviteit van het toezicht. Zo moet de effectiviteit waarmee boodschappen aan marktpartijen worden overgebracht in 2008 op een significant hoger kwaliteitsniveau komen te liggen. De wijze van communicatie en de toonzetting moeten beter gaan passen bij de oorzaken van gedragingen in de markt en het effect dat de AFM wil bereiken. Dit begint overigens bij het besef dat de ‘markt’ niet bestaat en dat doelgroepen, boodschappen en middelen op elkaar afgestemd dienen te worden. De AFM moet verder richting bieden op momenten dat er onnodige onzekerheid leeft in de markt. Dit kan vormgegeven worden door voorbeelden te geven van *good practices*, zoals is gedaan bij de rapportage van de bevindingen van het Hypotheekadvies onderzoek. De AFM zal daarnaast in 2008 gevraagd en ongevraagd *guidance* geven bij de interpretatie en implementatie van gewijzigde wet- en regelgeving door onder andere de invoering van MiFID en de verbeterslagen in de Wft. Doel is om zo min mogelijk twijfel te laten bestaan over het oordeel van de AFM in een bepaalde kwestie. Een voorspelbare toezichthouder zijn, is een belangrijk streven. Het is daarbij van belang om ‘onnodige onzekerheid’ te onderscheiden van het ‘ontduiken van de eigen verantwoordelijkheid’ door marktpartijen. In dit laatste geval is er voldoende richting voor marktpartijen om hun eigen koers te varen.

Meer openheid tussen AFM en de financiële instellingen

In 2008 gaat de AFM werken met een focus op passend toezicht. De toezichtintensiteit en de belasting die toezicht veroorzaakt bij instellingen hangt af van de mate waarin de instelling de eigen organisatie beheerst. Dit betekent dat de AFM minder toezicht houdt op instellingen die de eigen organisatie beter beheersen gegeven de risico’s die ze lopen. De AFM scoort hiertoe instellingen op zowel openheid als beheersing. Het toezichtmodel beoogt instellingen te belonen voor openheid jegens de AFM en beheersing van de organisatie. Het gevolg is minder toezicht en meer ruimte om incidenten zelf aan te pakken. Dit vraagt wederzijds vertrouwen.

Introductie van Ondernemersdesk

De wet is vaak ingewikkeld en het toezicht van de AFM is eveneens complex. Een van de gevolgen is dat de ondernemer die bijvoorbeeld een financieel product of dienst wil gaan verkopen, niet eenvoudig te weten komt wat hij moet doen. Moet hij een vergunning hebben, en zo ja, welke? Moet hij een prospectus hebben en een Financiële Bijsluiter? De ondernemer heeft recht op snel en eenvoudig inzicht in de vereisten van het toezicht van de AFM. Hiertoe richt de AFM een ondernemersdesk in, trekt zij een relatiebeheerder voor kleine bedrijven aan die ondernemers gaat helpen bij hun vragen en ze doorgeleiden binnen de AFM, richt zij de website opnieuw in om het zaken doen met de AFM eenvoudiger te maken, en optimaliseert zij de internetcommunicatie tussen de ondernemer en de AFM met behulp van het AFM-loket. Ook draagt de AFM actief bij aan de Kraamkamer die nieuwe, innovatieve producten doorgeleidt binnen de verschillende geledingen van de overheid en toezichthouders. De toegankelijkheid voor ondernemers moet met deze inspanningen naar een hoger peil.

Visie op open normen

De AFM werkt haar visie over wanneer open normen (*principles*) de voorkeur genieten en wanneer gesloten normen (*rules)* zijn te prefereren in 2008 verder uit. Dit is niet eenvoudig, aangezien aan beide vormen voor- en nadelen verbonden zijn. *Principles* zonder *rules* kunnen leiden tot gebrek aan houvast en onduidelijkheid; *rules* zonder *principles* leiden tot verstarring en willekeur (immers niet alles kan geregeld worden). De AFM beziet waar en hoe open normen kunnen bijdragen aan effectief en efficiënt toezicht. Bevindingen van de AFM op dit vlak zullen leiden tot een advies aan het ministerie van Financiën. De AFM heeft daarbij oog voor belangen van zekerheid, flexibiliteit bij de inrichting van de bedrijfsprocessen en beperking van (administratieve) lasten.

AFM-brede Prestatie Indicatoren

Werkt toezicht? De AFM meet haar prestaties door middel van een aantal kwaliteitsindicatoren. Het vastleggen van doelwaardes voor deze AFM-brede indicatoren is niet mogelijk of weinig relevant. Dit is inherent aan het lastig meetbare karakter van de effecten die de AFM op het hoogste niveau beoogt (bijvoorbeeld een betere werking van de financiële markten of groter vertrouwen in de financiële markten). De interpretatie van de waargenomen ontwikkeling per indicator is daarentegen zeer relevant. Een toename van het aantal geconstateerde overtredingen kan bijvoorbeeld duiden op effectief toezicht, maar ook het gevolg zijn van een toename van het totaal aantal overtredingen. Het aantal overtredingen is voor toezichtgebieden echter niet nauwkeurig te schatten. Het werken met een doelwaarde is om die reden weinig zinvol. De AFM tracht uiteraard wel het effect dat zij heeft op de marktwerking nader te analyseren. Er worden beleidsevaluaties uitgevoerd ("Doet wet- en regelgeving wat het beoogt en houdt de AFM hier goed toezicht op?") en opnieuw een aantal case studies uitgevoerd. De dark figure studies beogen een verbetering van ons inzicht in het onbekende toezichtprobleem, en afgeleid hiervan, de effectiviteit van het AFM toezicht. In 2007 werd een dark figure studie uitgevoerd naar illegale financiële activiteiten. De causaliteitsstudies moeten een direct

verband tussen de uitvoering van het toezicht en de goede werking van markten aantonen. In 2007 is een succesvolle causaliteitsstudie uitgevoerd naar handelen met voorwetenschap.

Nr.	Hoofdindicator	Indicator
1	Bijdrage AFM	Werkt toezicht? Jaarlijkse causaliteitsstudies. Het effect van toezicht op de ontwikkelingen in de markt bewijzen. 1 of twee studies.
2	Ontwikkeling financiële markten	Story telling aan de hand van algemene marktontwikkelingen waarin link wordt gelegd tussen ontwikkeling markt en activiteitentoezicht
3	Kwaliteit financiële dienstverlening	Oordeel consument, uit te splitsen naar verschillende producten en adviesvormen
		Aantal (toegewezen) klachten consumenten over fin. dienstverlening
4	Mate van naleving financiële toezichtwetten	Scores bijdragemodel, uitgesplitst naar categorieën bijdragemodel + transparantie reclames en productinfo
		Aantal geconstateerde overtredingen t.o.v. (schatting van) totale aantal overtredingen (pakkans)
5	Vertrouwen in de financiële markt	Reputatie Nederlandse financiële markt
		Bekendheid en reputatie toezichthouder
6	Administratieve lastendruk	Administratieve lastendruk

1.3 Financiering

De AFM is een zelfstandig bestuursorgaan, onder ministeriële verantwoordelijkheid van de minister van Financiën. De activiteiten van de AFM worden gefinancierd deels door de marktpartijen die onder het toezicht staan en deels door de overheid.

De begrotingssystematiek van de AFM

De bevoegdheden over de begroting en de heffingen laten zich als volgt kort samenvatten: AFM doet voorstellen en voert uit; de financiële marktsector adviseert via het Adviserend panel van marktpartijen; de minister van Financiën stemt in met de begroting, stelt de tarieven vast en keurt goed hoe omgegaan wordt met exploitatiesaldi (zie onderstaande box voor de hoofdmomenten van deze planningscyclus). De AFM begroot en verantwoordt kosten per categorie instellingen; de grondslag voor de toerekening van kosten zijn de directe toezichturen van de AFM.

De AFM heeft een kader afgesproken met het ministerie van Financiën voor de ontwikkeling van de toezichtkosten. In voorgaande jaren betrof dit alleen de bestaande taken. Voor de jaren 2008 – 2011 is een nieuwe afspraak gemaakt voor het totaal van de toezichtkosten van alle taken die voor het ministerie van Financiën worden uitgevoerd. Dit kader vloeit voort uit de taakstelling in het coalitieakkoord van de huidige regering.

De rijksoverheid betaalt onder andere de kosten van de AFM die gemaakt worden voor repressieve handhaving, integriteitgerelateerde taken en een deel van de kosten van het toezicht op emissies. De markt betaalt de kosten van de AFM die niet door de overheidsbijdrage zijn gedekt, voor het overgrote deel via heffingen. De eerder genoemde taakstelling heeft zowel betrekking op het deel

van de kosten dat door de overheid wordt bekostigd als op het deel dat uit de heffingen wordt bekostigd.

De heffingen van de AFM worden bij voorkeur direct gekoppeld aan het verrichten van concrete toezichtactiviteiten. Dat kan bij activiteiten gekoppeld aan concrete verzoeken en acties van instellingen (bijv. vergunningaanvraag en aanvraag ontheffing prospectusverplichting). Bij het merendeel van de toezichtactiviteiten kan dat niet; de kosten daarvan worden gedekt door jaarlijkse heffingen (en voor een gering deel door de opbrengst van boetes en dwangsommen).
Heffingen worden zodanig vastgesteld dat ze de kosten van toezicht op de desbetreffende groep instellingen na aftrek van de toe te rekenen rijksfinanciering naar verwachting precies dekken. Kruissubsidiëring tussen onderscheiden groepen van onder toezicht staande instellingen wordt vermeden. Jaarlijkse exploitatiesaldi worden per groep in het volgende jaar in de heffingen voor die groep verdisconteerd. De opbrengsten van boetes en dwangsommen komen ten goede aan de groep waartoe de gesanctioneerde instelling behoort.

Binnen de te onderscheiden groepen onder toezicht gestelde instellingen worden de toegerekende bedragen omgeslagen via een heffingsmaatstaf. De heffingsmaatstaven zijn vastgesteld met het oog op een kostenverdeling die kostendekkend, transparant en eenvoudig controleerbaar is en die representatief is voor de toezichtinspanning en het profijt van het toezicht.

Box. Hoofdmomenten in planning- en controlcyclus van de AFM in 2008

- **April**: de minister van Financiën krijgt de jaarrekening 2007 ter instemming aangeboden met het verzoek de bestemming van de exploitatiesaldi 2007 goed te keuren. De minister van Sociale Zaken & Werkgelegenheid wordt gevraagd in te stemmen met het onderdeel van het toezicht op pensioenuitvoerders.
- **Gedurende 2008**: de AFM informeert de ministers van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid als er belangrijke afwijkingen zullen optreden ten opzichte van de goedgekeurde begroting.
- **Mei**: het Adviserend panel (bestaande uit afgevaardigden van vertegenwoordigende organisaties van partijen die belang hebben bij het toezicht van de AFM) wordt in de gelegenheid gesteld het jaarverslag 2007 en de uitvoering van de jaarplanning 2008 te becommentariëren. Ze worden tevens uitgenodigd suggesties te doen voor het jaarplan 2009.
- **Juni**: de ministers van Financiën en Sociale Zaken publiceren (na advies van de AFM) de tarieven voor de jaarlijkse heffingen van de AFM in de Staatscourant. In deze tarieven zijn de uitstaande exploitatiesaldi uit eerdere jaren verdisconteerd.
- **Oktober**: het Adviserend panel geeft advies aan de AFM over de conceptbegroting en –jaarplanning 2009.
- **November**: de AFM stuurt de door de Raad van Toezicht vastgestelde conceptbegroting en –jaarplanning 2009 ter instemming aan de ministers van Financiën en Sociale Zaken & Werkgelegenheid en stuurt daarbij het advies van de marktpartijen mee.
- **December**: na instemming met de begroting 2009 stellen de ministers van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (na advies van de AFM) de tarieven vast voor 2009 van toezichthandelingen die specifiek toerekenbaar zijn aan individuele instellingen, zoals vergunningverlening. Dan volgt publicatie in de Staatscourant en andere media.

De begroting 2008

De totale lastenbegroting voor 2008 van de AFM bedraagt € 78,2 miljoen, een stijging van één procent ten opzichte van 2007. Uitgaande van een inflatie van twee procent is er dus sprake van een reële daling van de kosten van de AFM.

Tabel 1.3a Groei en stabilisatie van de AFM

Groei AFM	Begroting 2002	Begroting 2003	Begroting 2004	Begroting 2005	Begroting 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008
Totale begroting – in € miljoenen	38,3	38,4	57,4	69,7	73,1	77,5	74,0	78,2
Personele ontwikkeling - fte's ultimo jaar	259,1	291,7	466,4	494,0	497,3	471,6	473,8	499,2
Percentage direct toezicht	36%	37%	40%	43%	47%	51%	52%	53%
Gemiddeld uurtarief (alle kosten)	€ 216	€ 198	€ 240	€ 215	€ 215	€ 184	€ 182	€ 180
Uurtarief (ex rechtstreekse doorbelasting)	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	€ 180	€ 178	€ 178
Schatting aantal onder toezicht staande instellingen	8500	9000	9300	25000	25000	25000	25000	25000

Het uurtarief daalt in de planning voor 2008 ten opzichte van de begroting 2007 ondanks een lichte stijging in de totale kosten. De reden van deze daling is een groter aantal geplande directe toezichturen. In lijn met het streven van de AFM om het aandeel van de directe toezichturen in het totaal van de activiteiten van de AFM zo hoog mogelijk te doen zijn, vertoont het percentage direct toezicht nog altijd een stijgende lijn van 51 procent in de begroting 2007 tot 53 procent in de planning voor 2008.

Kosten per categorie

De basis voor de indeling van de begroting zijn de kosten per toezichtcategorie van de AFM.
De indeling in de begroting voor 2008 is net als in het voorgaande jaar afgeleid van de toezichttaken van de AFM zoals die zijn vastgelegd in de Wft.

In tabel 1.3b zijn de kosten per categorie weergegeven.

Tabel 1.3b Kosten per toezichtcategorie in 2008 (* €1.000,)

Doorlopend toezicht	Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Mutatie t.o.v. 2007	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Aanbieders	Aanbieden	Bancaire diensten en electronisch geld	902	1.343	3.072	2.649	97%	2.634	2.304
		Beleggingsobjecten	1.320	1.574	4.234	1.418	-10%	1.430	1.248
		Krediet	827	1.284	962	1.689	32%	1.542	1.594
		Levensverzekeringen	1.129	2.005	2.376	3.520	76%	3.547	3.666
		Pensioenfondsen	452	476	163	480	1%	1.244	1.285
		Rechten van deelneming in een beleggingsinstelling	4.415	6.081	3.442	3.513	-42%	3.977	4.062
		Schadeverzekering	637	655	487	580	-11%	683	706
	Het verlenen van beleggingsdiensten	Handelen voor publiek	11.460	10.741	7.957	8.012	-25%	8.460	8.656
		Handelen niet voor publiek	445	558	569	243	-56%	234	242
		Exploitatie van een MTF	0	0	4	530		495	550
		Beleggingsadviseurs	0	0	0	465		764	790
		EP-houders	312	501	152	145	-71%	149	154
		Vrijgestelden	1.195	1.093	74	0	-100%	0	0
	Optreden als clearinginstelling	Geen	52	270	3	187	-31%	204	210
Accountants	Verlenen van accountantsdiensten	Accountants met OOB klanten	2.905	1.498	1.109	2.454	64%	4.533	4.685
		Accountants zonder OOB klanten	1.245	464	335	1.185	156%	2.380	2.468
Adviseurs en bemiddelaars	Adviseren en bemiddelen	Geen	5.363	8.540	11.781	15.447	81%	13.682	13.882
Effecten uitgevende instellingen	Uitgeven van effecten	Financiële verslaggeving	2.401	3.745	3.643	4.264	14%	4.533	4.685
		KGI	1.453	1.118	1.156	727	-35%	756	782
		Klikplicht	72	100	112	158	58%	164	169
		Marktmanipulatie	1.007	1.929	2.249	2.274	18%	1.888	1.951
		Publicisten	209	243	292	255	5%	265	274
		Voorwetenschap	1.394	2.288	2.071	2.573	12%	2.197	2.270
		Melding zeggenschap	925	598	625	691	16%	719	743
		Insider meldingsregelingen	404	392	324	263	-33%	274	283
Infrastructuur	Houden van een reglementeerde markt	Geen	1.500	1.555	1.266	1.231	-21%	1.265	1.308
	Onderhouden van effectenafwikkelsystemen	Geen	379	477	376	420	-12%	251	231
Integriteit	FEC	Geen	1.278	1.290	1.638	719	-44%	766	772
	Wid, Wet MOT, SW 1977	Geen	1.414	2.145	347	395	-82%	401	424
Overig	Bemiddelen opvorderbare gelden	Geen	0	0	26	171		178	184
	Toezicht betalingsverkeer	Geen	26	132	44	90	-32%	94	97
	Toezicht pensioenuitvoerders	Pensioenfondsen	233	495	716	1.348	172%	1.402	1.449
		Verzekeraars	12	26	43	895	3337%	931	962
	Wet handhaving consumenten bescherming	Geen	193	360	130	729	102%	651	673
Totale kosten doorlopend toezicht			**45.558**	**53.977**	**51.776**	**59.720**	**11%**	**62.695**	**63.758**

Specifieke verrichtingen	Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Mutatie t.o.v. 2007	Perspectief 2008	Perspectief 2009
Aanbieders	Aanbieden	Bancaire diensten en electronisch geld	59	6	21	6	-3%	6	6
		Beleggingsobjecten	653	142	1.167	113	-21%	142	146
		Krediet	35	63	10	61	-4%	63	66
		Levensverzekeringen	0	1	15	1	5%	1	2
		Rechten van deelneming in een beleggingsinstelling	2.101	977	916	958	-2%	959	972
		Schadeverzekering	195	16	33	13	-18%	14	14
	Het verlenen van beleggingsdiensten	Geen	962	985	1.065	1.510	53%	1.582	1.635
	Optreden als clearinginstelling	Geen	0	19	0	2	-90%	2	2
Accountants	Verlenen van accountantsdiensten	Accountants met OOB klanten	6	766	1.629	82	-89%	106	120
		Accountants zonder OOB klanten	105	5.591	2.605	4.339	-22%	972	1.004
Adviseurs en bemiddelaars	Adviseren en bemiddelen	Geen	13.062	9.233	9.957	3.945	-57%	3.915	4.046
Effecten uitgevende instellingen	Uitgeven van effecten	Toezicht Emissies	4.051	4.374	3.595	6.328	45%	6.591	6.812
		Toezicht openbare biedingen	783	1.180	1.080	970	-18%	1.009	1.042
Infrastructuur	Houden van een reglementeerde markt	Geen	160	149	84	62	-58%	46	48
	Onderhouden van effectenafwikkelsystemen	Geen	0	5	89	23	413%	24	25
Overig	Bemiddelen opvorderbare gelden	Geen	0	0	0	88		36	38
Totale kosten specifieke verrichtingen			**22.171**	**23.508**	**22.265**	**18.502**	**-21%**	**15.469**	**15.978**
Totale kosten			**67.729**	**77.485**	**74.042**	**78.223**	**1%**	**78.164**	**79.736**

Het kostenkader voor 2008 – 2011

Het ministerie van Financiën heeft in zijn brief van 3 april 2007 aangekondigd dat als onderdeel van de uitwerking van de taakstelling uit het regeerakkoord de AFM structureel acht procent van de toezichtlasten die voor 2007 zijn begroot, moet bezuinigen. De taakstelling dient in de periode 2008 tot en met 2011 in het voor de gehele rijksdienst geldende tempo (respectievelijk 12,5%, 25%, 50% en 100%) geëffectueerd te worden. Tevens is in de brief opgenomen dat de rijksbegrotingsregels

over de toepassing van prijscompensatie in principe van toepassing zijn. In een later schrijven heeft de minister aangegeven dat de prijscompensatie voor het jaar 2008 is vastgesteld op twee procent. Hierdoor komt het begrotingskader van 2008 uit op € 77,5 miljoen minus één procent plus twee procent prijscompensatie, oftewel, € 78,2 miljoen. Het afgesproken plafondbedrag kan worden herzien ingeval het totaal van de toezichttaken van de AFM een wijziging ondergaat.

Met het ministerie van Financiën is de afspraak gemaakt dat ook de kosten voor het toezicht op pensioenuitvoerders, dat de AFM voor het ministerie van Sociale Zaken uitvoert, binnen het totale kader moeten vallen. Ondanks de forse stijging van de kosten voor dit toezicht als gevolg van het feit dat het hier een nieuwe taak betreft, blijven de totale kosten van de begroting 2008, zoals uit tabel 1.3c blijkt, binnen het totaalkader. Het kader voor bijdrage uit de marktsector wordt met één procent overschreden.

Tabel 1.3c Kostenkader 2008 (* €1.000)

	Kostenkader 2008	Begroting 2008	Afw.
Totale toezichtlasten	78.244	78.223	0%
Overheidsbijdrage	21.630	20.956	-3%
Bijdrage sector	56.614	57.267	1%

1.4 Onzekerheden in de begroting

Plannen en begroten impliceert omgaan met onzekerheden. De AFM-begroting is gebaseerd op een nauwkeurige, weloverwogen en redelijke inschatting van onzekerheden in het toezicht en de bedrijfsvoering. Een aantal aspecten hierbij verdient een nadere toelichting.

Tabel 1.4 Begroting versus Realisatie

Begroting vs. Realisatie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Begroting 2008
Kosten AFM (x mln. euro)							
Begroting	38,3	38,4	57,4	69,7	73,1	77,5	78,2
Realisatie	31,2	28,6	41,7	55,1	67,7	74,0*	…
Personeelsbezetting AFM (FTE, ultimo)							
Begroting	302	322	466	494	497	472	499
Realisatie	259	292	357	396	429	474*	…

* prognose september

De AFM heeft in de afgelopen jaren een sterke groei van het personeelsbestand doorgemaakt en verwacht hier een stabilisatie in voor het jaar 2008. Het uitgangspunt voor de begroting is een nauwkeurige werkplanning, die via de benodigde personeelsaantallen leidt tot een gewenst patroon van instroom van werknemers over het jaar. In het verleden is gebleken dat deze instroom niet altijd volgens de planning plaatsvindt.
In 2003 werd dit veroorzaakt door moeilijkheden in de werving en het effect van de herinrichting van de organisatie. De AFM was niet in staat om de omvangrijke aantallen van gepland nieuw personeel op tijd aan te trekken. In de periode 2004-2006 verliep deze instroom met opzet langzamer dan gepland in de begroting; door vertraging van inwerkingtreding van nieuwe toezichtwetten was het personeel pas later nodig. Dit is de belangrijkste reden geweest voor de significante onderuitputting van de begroting in deze periode. In 2007 was dan ook een aanzienlijk lager aantal fte begroot. Ook in de begroting voor 2008 is zorgvuldigheid betracht bij het plannen van de instroom van personeel, maar de aantrekkende arbeidsmarkt kan ertoe leiden dat instroom van personeel niet altijd op geplande momenten kan plaatsvinden.

Onzekerheid raakt ook de geraamde kosten per categorie. Deze worden vastgesteld via de tijdsbesteding van het AFM-personeel aan de verschillende wettelijke taken. De AFM maakt tijdens de voorbereiding van de begroting een nauwkeurige afweging over de inzet van middelen tijdens dat jaar. Gedurende het begrotingsjaar past de AFM haar toezichtinspanning aan op de ontwikkelingen in de markt. Zij reageert op incidenten en speelt in op trends die de aandacht van de toezichthouder vergen. De tijdsbesteding per categorie zal daarom afwijken van wat bij de opstelling van de begroting voorzien was. Omdat de kosten per categorie rechtstreeks worden bepaald door de relatieve toezichtinspanning treden hierdoor tevens verschuivingen op in de kosten per categorie ten opzichte van de planning in de begroting. De begrote kosten per categorie kunnen niet meer zijn dan

een momentopname van de verwachting over hoe het toezicht er gedurende het begrotingsjaar uit gaat zien.

Verschil tussen begroting en realisatie treedt dus niet onverwacht op; het is een afspiegeling van de dynamiek van de markt. Met de waarschijnlijkheid van afwijkingen in geplande en gerealiseerde kosten per categorie wordt daarom expliciet rekening gehouden in de financieringssystematiek van de AFM. Hoewel de heffingen die de AFM aan de marktpartijen oplegt zijn gebaseerd op de begrote kosten van de AFM, worden de verschillen tussen begrote en gerealiseerde kosten in het opvolgende jaar in de heffingen verrekend. Daardoor betalen marktpartijen uitsluitend voor de werkelijke kosten van het toezicht. Bovendien volgt de AFM tijdens het begrotingsjaar de ontwikkeling van de kosten per categorie nauwlettend. Als er aanmerkelijke verschillen ontstaan tussen geplande en te realiseren kosten per categorie, meldt de AFM deze verschillen aan de markt, aan de minister van Financiën en, indien van toepassing, aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

1.5 VBTB groeiparagraaf

De AFM heeft met de invoering van het begrotingsproces volgens het rijksbrede kader “Van Beleidsbegroting tot Beleidsverantwoording” (VBTB) in de afgelopen jaren een mate van transparantie bereikt die zowel door de AFM zelf als haar stakeholders als ruim voldoende wordt gezien.

Meerjarenbegroting

In het algemeen geldt dat de effecten van de door de AFM ingezette ontwikkelingen niet altijd direct volledig zichtbaar zijn in de begroting van één jaar. Dit geldt met name voor de kosten van nieuwe taken en over een aantal jaren te bereiken doelmatigheidsverbeteringen. Ook de effecten van verschuivingen in reikwijdte en intensiteit van het toezicht en de ingangsdatum van nieuwe wetgeving komen in een éénjaarsbegroting onvoldoende tot uiting. De AFM geeft in de begroting voor 2008 daarom tevens een doorkijk naar de begroting voor 2009 en 2010. De dynamiek van het toezicht maakt dat deze doorkijk slechts globaal en voorlopig van aard kan zijn.

Prestatie-indicatoren

De AFM implementeert in haar begrotings- en verantwoordingsproces het werken met prestatie-indicatoren voor interne sturing en externe verantwoording. Na enige jaren van ontwikkeling wordt inmiddels gewerkt met een standaardset indicatoren per categorie. Hierdoor neemt de vergelijkbaarheid in tijd en tussen de deelgebieden toe.
In de voorliggende begroting worden de belangrijkste prestatie-indicatoren per toezichtcategorie afgezet (waar beschikbaar) tegen de realisatie 2006 en streefwaarden voor de komende periode.

Doelmatigheid

Een andere belangrijk onderdeel van de planning- en verantwoordingcyclus is de beschikbaarheid van doelmatigheidsinformatie. In de hiervoor rijksbreed vastgestelde kaders gaat het om de samenhang tussen de effecten van beleid, de geleverde producten en de ingezette middelen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen doelmatigheid van beleid en doelmatigheid van de bedrijfsvoering.

Voor de AFM is het niet altijd goed mogelijk om effecten te kwantificeren (bijvoorbeeld: 'goede werking van de markt' of 'vertrouwen in de markt') en het is vaak moeilijk vast te stellen in hoeverre de effecten door het beleid van de AFM zijn gerealiseerd.

Voor de doelmatigheid van bedrijfsvoering van de AFM als geheel zijn enige indicatoren reeds beschikbaar. Het percentage direct toezicht geeft aan welk deel van de totale tijdsbesteding van AFM-medewerkers wordt besteed aan het primaire proces van de AFM, het houden van toezicht. Dit percentage is in de afgelopen jaren belangrijk opgelopen en stijgt in 2008 tot 53 procent, van 51 procent in de begroting voor 2007. Het uurtarief geeft aan wat de totale kosten zijn van een uur direct toezicht van de AFM. Hierbij zijn inbegrepen zowel de directe kosten van de toezichthouder (voornamelijk salariskosten) als een opslag voor indirecte kosten (waaronder huisvesting, ICT, en reiskosten) en een opslag voor de kosten van indirecte uren (management, overleg, bedrijfsvoering). Dit uurtarief is in de afgelopen jaren belangrijk gedaald, van € 240 in de begroting 2004 tot € 180 in de begroting 2007. In de voorliggende begroting daalt het nominale tarief ten opzichte van de begroting 2007 met ongeveer 1 procent verder tot € 178.

1.6 Risicoparagraaf

Zowel de financiële markten als de AFM zijn voortdurend aan veranderingen onderhevig. Veel gebeurtenissen en ontwikkelingen – zowel extern in de markt als intern bij de AFM – zijn van invloed op de mate waarin de AFM haar doelstellingen realiseert. De AFM streeft ernaar om een 'state of the art' toezichthouder op de financiële markten te zijn. Dat betekent ten eerste dat er vanuit een basis van gedegen toezicht en bedrijfsvoering continu gestreefd wordt naar (verdere) professionalisering en ontwikkeling. Daarbij hoort dat de organisatie creativiteit aan de dag legt, nieuwe wegen uitprobeert en daarmee regelmatig ook buiten haar comfortzone treedt. Daarbij neemt de organisatie dus ook risico's, mits het berekende en bewust genomen risico's zijn.

Deze professionaliteit houdt ten tweede in dat er goede prioriteiten gesteld worden en effectieve keuzes worden gemaakt t.a.v. de allocatie van middelen. Daaraan ligt een afweging van de kosten en baten voor de AFM en de financiële markten ten grondslag. De AFM streeft er in dit kader naar de (potentiële) kansen en risico's zo goed mogelijk te signaleren, te analyseren en waar nodig passende maatregelen te nemen. Hieronder wordt eerst het kansen- en risicoframework van de AFM kort beschreven.

Kansen- en risicomanagement framework

Uitgangspunt is dat het bestuur en management verantwoordelijk zijn voor een effectieve identificatie, analyse, beheersing en bewaking van kansen en risico's. In 2007 heeft de AFM een 'risk framework' ingericht. Daarbij is aansluiting gezocht bij het Enterprise Risk Management framework van COSO, maar is ook gekeken naar de aard, diversiteit en omvang van de eigen organisatie. Voor een toezichthouder is het van belang dat de volgende haunting questions positief beantwoord (c.q. risico's beheerst) kunnen worden, te weten: *Waarom was u er niet? Waarom was u er wel maar heeft u niets gezien? Waarom heeft u het gezien maar er niets aan gedaan?* De AFM maakt in haar primaire processen gebruik van diverse methodieken en tools om risico's en kansen, zowel in de financiële markten als intern, te monitoren en om waar zinvol passende beheersmaatregelen te nemen. Het risk framework maakt gebruik van al deze bouwstenen en zorgt ervoor dat er –met enige regelmaat- een integraal perspectief gekozen wordt waardoor risico's in onderlinge samenhang en op de korte én middellange termijn geanalyseerd worden. De bouwstenen van het risk framework bestaan o.a. uit: on-going risicobeheersings- en controlesystemen en issuelijsten per taak, diverse taakoverschrijdende overleggen, en meerjaarlijkse organisatiebrede Risk Self Assessments. De risicobeheersing is geïntegreerd in de planning- en controlcyclus. De opzet van deze aanpak is afgestemd met de Raad van Toezicht en de certificerend accountant. De Interne Audit Dienst evalueert de opzet, het bestaan en de werking van het risicobeheersingssysteem.

Vooruitblik: typering enkele risico's en beheersingsmaatregelen

In 2008 wordt verder gewerkt aan het harmoniseren van de (toezicht)processen en daarbinnen aan de gehanteerde risicobeheersings- en controlesystemen. Daardoor zal de risicomanagementaanpak steeds meer geoptimaliseerd worden. Toepassing van het kansen- en risicomanagement framework (o.a. met risk self assessments) heeft voor 2008 relevante risico's in kaart gebracht. Daaruit vloeit voort dat in 2008 o.a. onderstaande risico's de aandacht hebben, waarbij steeds een afweging gemaakt wordt tussen de gewenste mate van risicobeheersing en een maatschappelijk aanvaardbaar kostenniveau.

Processen en informatiesystemen

Nu de AFM qua aantal taken in de consolidatiefase komt is, wordt gekeken naar verdere optimalisatie en harmonisatie van (toezicht)processen en informatiesystemen. Uiteraard is er sprake van samenhang hiertussen. Zowel processen als systemen dienen aan te sluiten op de continu veranderende omgeving en vergen dan ook structurele aandacht van de AFM.

Kwaliteit en kwantiteit personeel

Het in dienst nemen en houden van voldoende medewerkers van hoge kwaliteit blijft een voortdurend aandachtspunt, zeker gezien de huidige krappe arbeidsmarkt. Immers, de kwaliteit van het toezicht hangt in hoge mate af van de kwaliteit van het personeel van de AFM. Eén van de

speerpunten op het gebied van personeel in 2008 zal dan ook liggen in de juiste werving van kwalitatief hoogwaardig personeel.

Doorlooptijd signaal - zichtbare actie AFM

Met alle randvoorwaarden waarmee de AFM rekening moet houden, wordt gewerkt aan het verder optimaliseren van een snelle en flexibele risicogestuurde toezichtstrategie en het voor externe belanghebbenden zichtbaar maken van de resultaten.

Inzicht (inter-)nationale financiële markt en de maatschappij

In het algemeen is één van de belangrijke risico's voor een toezichthouder dat deze onvoldoende inzicht in (o.a. via contacten / insiders) en kennis heeft van de betreffende (inter)nationale financiële markt. De AFM zoekt dan ook structureel naar nieuwe wegen om relevante informatie te vergaren.

HOOFDSTUK 2: Toezichtuitvoering

2.1 Specifieke verrichtingen Aanbieders, Adviseurs & bemiddelaars en Bemiddelen in opvorderbare gelden

Eén van de doelstellingen van de AFM is het bevorderen van toegang tot de financiële markten: alle bonafide aanbieders van financiële producten en diensten, dienen onbelemmerde toegang te krijgen tot de markt, daar waar de malafide worden tegengehouden.
In reactie op wijzigingen in wetgeving zullen nieuwe soorten dienstverlening gecreëerd worden of bestaande bedrijven worden hervormd en aan de AFM worden voorgelegd ter toetsing. Een kenmerk van de specifieke verrichtingen is dat het één van de eerste contactmomenten met de AFM is of kan zijn. Onder specifieke verrichtingen vallen vergunningverleningen, toetsingen, registraties en de interpretaties van wet- en regelgeving. Hiertoe zal de AFM op de hoogte moeten blijven van dit soort ontwikkelingen om op adequate wijze deze taak te kunnen verrichten. Zo zal de implementatie van de MiFID in de Wft leiden tot nieuwe categorieën aanvragers. Door MiFID komen bepaalde bestaande diensten onder zwaarder toezicht (beleggingsadvies aan particulieren) en andere diensten voor het eerst onder toezicht (beleggingsadvies aan professionelen en Multilateral Trading Facilities). Deze (aan)vragen stellen hoge eisen aan de medewerkers van de AFM op het gebied van wetskennis en kennis van de markt.

In 2007 is de uitvoering van het toezicht op de adviseurs en bemiddelaars samengevoegd met het reeds bestaande proces van toezicht op aanbieders. Dit om optimale voordelen te kunnen behalen. In de begroting in hoofdstuk 5 wordt vastgehouden aan de verdeling tussen aanbieders enerzijds en adviseurs en bemiddelaars anderzijds om aan te sluiten bij de Wft-indeling en de heffingen- en begrotingssystematiek.

In 2008 zal veel energie geïnvesteerd worden in het verder harmoniseren van processen en het inrichten van de automatisering om zo het maximale voordeel te behalen uit de samenvoeging op het gebied van efficiëntie en effectiviteit.

Ten aanzien van de specifieke verrichtingen zijn duidelijke wettelijke termijnen gesteld in de wet. Eventuele klachten over het functioneren van de AFM zijn in de ogen van de aanvrager voornamelijk gelegen in lange doorlooptijden en/of hoge kosten van deze werkzaamheden. De samenvoeging van vergelijkbare processen moet door harmonisatie en de inzet van automatisering leiden tot een afname van de relevante kosten met 10 procent en ook de doorlooptijd moet minimaal 10 procent korter worden. Dit zal naar verwachting in 2008 zijn beslag krijgen, waardoor marktpartijen hier in 2009 voor het eerst van zullen profiteren.

Kosten per categorie; specifieke verrichtingen (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Aanbieden	Bancaire diensten en electronisch geld	59	6	21	6	6	6
	Beleggingsobjecten	653	142	1.167	113	142	146
	Krediet	35	63	10	61	63	66
	Levensverzekeringen	0	1	15	1	1	2
	Rechten van deelneming in een beleggingsinstelling	2.101	977	916	958	959	972
	Schadeverzekering	195	16	33	13	14	14
Het verlenen van beleggingsdiensten	Geen	962	985	1.065	1.510	1.582	1.635
Optreden als clearinginstelling	Geen	0	19	0	2	2	2
Adviseren en bemiddelen	Geen	13.062	9.233	9.957	3.945	3.915	4.046
Bemiddelen opvorderbare gelden	Geen	0	0	0	88	36	38

Toelichting kosten specifieke verrichtingen Aanbieders en Adviseurs & bemiddelaars

De opvallendste mutaties in de begroting 2008 ten opzichte van de begroting 2007 bevinden zich in de categorieën:

1) aanbieden van beleggingsobjecten,
2) adviseren en bemiddelen,
3) verlenen van beleggingsdiensten,
4) bemiddelen in opvorderbare gelden.

Voor de eerste twee categorieën geldt dat in 2007 nog sprake was van een overgangsregime, naast een regulier regime van te behandelen vergunningaanvragen. Per 1 januari 2008 eindigt het overgangsregime voor beide categorieën. Als gevolg hiervan dalen de kosten in 2008 significant. Deze dalingen zijn structureel van aard.

De categorie Verlenen van beleggingsdiensten wordt uitgebreid met ingang van de MiFID (1 november 2007). Er komt een aantal vergunningplichtige beleggingsdiensten bij. Dit betreft Adviseren in financiële instrumenten en Multilateral Trading Facilities (MTF's). Deze nieuwe diensten zorgen voor nieuwe instroom van aanvragen, welke behandeld zullen moeten worden. Dit veroorzaakt de toename van kosten in de begroting 2008 voor deze categorie.

Het bemiddelen in opvorderbare gelden is met ingang van de Wft overgedragen aan de AFM. Dit werd pas bekend nadat de begroting 2007 reeds was opgesteld. In 2008 wordt hier dus voor het eerst rekening mee gehouden in de begroting.

Prestatie-indicatoren specifieke verrichtingen voor zowel (i) Aanbieders en als (ii) Adviseurs & bemiddelaars

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Percentage doorlooptijd procedures binnen wettelijke termijn	56%	100%	100%	100%	100%
Gem. doorlooptijd vergunningverlening in kalenderdagen	143	80	70	50	50
Gem. doorlooptijd ontheffing in kalenderdagen	n.v.t.	28	28	28	28
Gem. doorlooptijd uitbreiding en wijziging in kalenderdagen	n.v.t.	45	35	25	25
Gem. doorlooptijd meldingen (mede)beleidsbepalers in kalenderdagen	48	50	45	40	40

Prestatie-indicatoren specifieke verrichtingen (i) Aanbieders

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Aantal in behandeling genomen vergunningaanvragen	39	50	99	90	90
Aantal in behandeling genomen ontheffingen	n.v.t.	0	16	16	16
Aantal in behandeling genomen uitbreidingen en wijzigingen	n.v.t.	0	28	28	28
Aantal in behandeling in meldingen (mede)beleidsbepalers	486	250	750	500	500
Aantal afgeronde vergunningaanvragen	127	88	100	90	90
Aantal afgeronde ontheffingen	n.v.t.	0	16	16	16
Aantal afgeronde uitbreidingen en wijzigingen	n.v.t.	0	28	28	28
Aantal afgeronde meldingen (mede)beleidsbepalers	396	327	700	500	500

Prestatie-indicatoren specifieke verrichtingen (ii) Adviseurs & bemiddelaars

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Aantal in behandeling genomen vergunningaanvragen	39	900	1.000	1.000	1.000
Aantal in behandeling genomen ontheffingen	n.v.t.	70	20	20	20
Aantal in behandeling genomen uitbreidingen en wijzigingen	n.v.t.	400	1.900	1.250	1.250
Aantal in behandeling in meldingen (mede)beleidsbepalers	486	1.800	3.000	2.500	2.500
Aantal afgeronde vergunningaanvragen	127	3.500	950	1.000	1.000
Aantal afgeronde ontheffingen	n.v.t.	70	20	20	20
Aantal afgeronde uitbreidingen en wijzigingen	n.v.t.	400	1.900	1.250	1.250
Aantal afgeronde meldingen (mede)beleidsbepalers	396	4.000	2.950	2.500	2.500

2.2 Doorlopend toezicht Aanbieders en Adviseurs & bemiddelaars

Het doorlopend toezicht op Aanbieders en Adviseurs & bemiddelaars wordt in samenhang uitgevoerd. Dit betekent dat prioriteiten binnen dit gebied kunnen verschuiven als er nieuwe risico's worden geïdentificeerd of als de ernst van risico's verandert. Daarom is de onderstaande beleidsagenda indicatief en kunnen er in de loop van het jaar wijzigingen in de prioriteiten plaatsvinden, die ook kunnen resulteren in verschuiving van kosten tussen heffingscategorieën.

2.2.1 Aanbieden en Adviseurs & bemiddelaars

De naleving van de Wft door financiële ondernemingen moet nog verbeteren. Er is nog een aanzienlijke inspanning nodig van zowel marktpartijen als AFM om het op een bevredigend niveau te krijgen.

Er moet in de markt een omslag tot stand komen van productgerichte verkoop naar klantgerichte advisering. De AFM spant zich, in nauwe samenwerking met branche-organisaties, in om deze cultuuromslag plaats te laten vinden. Onderdeel van deze omslag is dat de transparantie van informatieverstrekking en kwaliteit van advies door aanbieders en bemiddelaars in hypotheken en verzekeringsproducten op een hoger niveau gebracht dient te worden.

Het toezicht zal zich in 2008 toespitsen op het afronden en opvolgen van de speerpunten die in 2007 ingezet zijn, aangevuld met de meest dringende, nieuwe prioriteiten.
De belangrijkste speerpunten die afgerond worden zijn:

- Themaonderzoek hypothecair advies: in dit onderzoek is met een aselecte steekproef gemeten wat de huidige kwaliteit van advisering is en op welke gebieden verbeteringen nodig zijn. In 2008 moeten deze verbeteringen tot stand komen.
- Themaonderzoek zorgplichtaspecten beleggingsverzekeringen: in 2007 is onderzocht in hoeverre de grootste aanbieders en bemiddelaars hun zorgplicht bij beleggingsverzekeringen voldoende invullen. In 2008 wordt dit onderzoek afgerond en worden vervolgacties ingezet om verbeteringen te realiseren.

Het beoogde effect van deze twee onderzoeken is het verbeteren van de kwaliteit van advies in de markt.
Daarnaast is er een aantal andere aandachtsgebieden die veel inspanning zullen vergen:

- Speerpunt integriteit bemiddelaars: dit project is in 2007 met beperkte middelen gestart en zal in 2008 gecontinueerd worden omdat gebleken is dat de naleving van de Wft bij een aanzienlijk aantal bedrijven slecht is.
- Vervolgonderzoek consumptief krediet: in 2006 en 2007 heeft de AFM vastgesteld dat de geldende norm om overkreditering tegen te gaan ontoereikend is en in overleg met

brancheorganisaties is een betere norm geïdentificeerd. In 2008 controleert de AFM of deze norm goed nageleefd wordt en of de advisering van krediet van voldoende kwaliteit is.

- Voor beleggingsobjecten is de belangrijkste doelstelling om te zorgen dat in deze markt goede en transparante producten aangeboden worden aan de consument. Daarvoor zal de AFM:
  - De ordelijke afwikkeling van overeenkomsten van aanbieders wier vergunning afgewezen is bewaken;
  - Verhoogde dijkbewaking houden voor aanbieders die onder een voorlopige voorziening actief zijn;
  - Stimuleren dat de naleving van de Wft onder vergunninghouders verbeterd wordt.

De AFM zal gedurende 2008 de afweging maken welke risico's prioriteit hebben, ook op basis van de voortgang die op onderscheiden gebieden geboekt wordt. Mogelijk zullen er nog aanvullende onderwerpen zijn die de aandacht vragen, zoals:

- Toezicht op correcte advisering bij de invoering van het wetsvoorstel Depla en Blok, in het bijzonder indien deze leidt tot een beweging tot het oversluiten van bestaande kapitaalverzekeringen.
- Onderzoek naar transparantie en zorgplichtaspecten bij pensioen- en levensverzekeringen. Er zijn signalen dat bij deze producten nog issues spelen in de markt.
- Onderzoek of offertes voldoen aan de eisen van de wet, en niet strijdig zijn met de overige informatievoorziening.
- In februari 2007 is het nieuwe handelssysteem voor beleggingsinstellingen ingevoerd, de AFM zal in 2008 overwegen of en wanneer zij zal onderzoeken of de invoering hiervan correct heeft plaatsgevonden.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Aanbieden	Bancaire diensten en electronisch geld	902	1.343	3.072	2.649	2.634	2.304
	Beleggingsobjecten	1.320	1.574	4.234	1.418	1.430	1.248
	Krediet	827	1.284	962	1.689	1.542	1.594
	Levensverzekeringen	1.129	2.005	2.376	3.520	3.547	3.666
	Pensioenfondsen	452	476	163	480	1.244	1.285
	Rechten van deelneming in een beleggingsinstelling	4.415	6.081	3.442	3.513	3.977	4.062
	Schadeverzekering	637	655	487	580	683	706

Toelichting kosten doorlopend toezicht Aanbieden

In totaal zal het toezicht op Aanbieden € 13,9 miljoen aan kosten met zich meebrengen, een toename van drie procent ten opzichte van de begroting 2007. Binnen deze categorie vindt een forse verschuiving plaats van 'Aanbieden van rechten van deelneming in een beleggingsinstelling' naar 'Aanbieden van financiële diensten', vanwege een herprioritering die begin 2007 heeft plaatsgevonden.

Prestatie-indicatoren doorlopend toezicht Aanbieden

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Gemiddelde doorlooptijd instellingsspecifieke onderzoeken in dagen	221	190	150	140	130
Gemiddelde doorlooptijd themaonderzoeken in dagen	Nvt	300	300	300	300
Aantal signalen/meldingen	1351	1233	1400	1200	1200
Aantal gestarte instellingsspecifieke onderzoeken	34	98	40	50	50
Aantal afgeronde instellingsspecifieke onderzoeken	75	82	50	40	
Aantal gestarte themaonderzoeken	2	7	3	4	5
Aantal afgeronde themaonderzoeken	1	5	4	3	4
Aantal normoverdragende gesprekken/brieven	60	116	40	40	40
Aantal toezichtmaatregelen	1	5	12	12	12
Aantal geconstateerde overtredingen tov totale aantal onderzoeken	29%	100%	50%	40%	30%
Aantal gestarte instellingsspecifieke onderzoeken informatietoezicht	N.b.	380	300	300	300
Aantal afgeronde instellingsspecifieke onderzoeken informatietoezicht	N.b.	370	300	300	300
Aantal normoverdragende gesprekken/brieven informatietoezicht	N.b.	50	50	40	40

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Adviseren en bemiddelen		5.363	8.540	11.781	15.447	13.682	13.882

Toelichting kosten doorlopend toezicht 'Adviseurs & bemiddelaars'

In totaal zullen de kosten voor het toezicht op 'Adviseurs & Bemiddelaars' € 15,4 miljoen bedragen, een toename van 81 procent ten opzichte van de begroting 2007. De kosten komen in 2008 op een niveau dat bij de markt past.

Prestatie-indicatoren doorlopend toezicht Adviseurs & bemiddelaars

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Gemiddelde doorlooptijd instellingsspecifieke onderzoeken in dagen	100	130	120	120	120
Gemiddelde doorlooptijd themaonderzoeken in dagen	nvt	300	300	270	270
Aantal signalen/meldingen	1238	2158	2500	2000	2000
Aantal gestarte instellingsspecifieke onderzoeken	61	107	120	120	120
Aantal afgeronde instellingsspecifieke onderzoeken	45	84	120	120	120
Aantal gestarte themaonderzoeken	0	3	2	2	2
Aantal afgeronde themaonderzoeken	0	1	3	2	2
Aantal normoverdragende gesprekken/brieven	35	70	90	90	70
Aantal toezichtmaatregelen	2	70	50	50	40
Aantal geconstateerde overtredingen tov totale aantal onderzoeken	100%	100%	90%	70%	50%
Aantal gestarte instellingsspecifieke onderzoeken informatietoezicht	n.b.	380	380	380	380
Aantal afgeronde instellingsspecifieke onderzoeken informatietoezicht	n.b.	370	370	370	370
Gemiddelde doorlooptijd instellingsspecifieke onderzoeken informatietoezicht in dagen	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Aantal normoverdragende gesprekken/brieven informatietoezicht	n.b.	50	50	50	50

2.2.2 Verlenen van beleggingsdiensten

De compliance-organisaties van grotere partijen in de markt van beleggingsdiensten is de laatste jaren in omvang en kwaliteit gegroeid. Het niveau van compliance met de Wft bij kleinere beleggingsondernemingen kan nog verbeterd worden.

Wat betreft het verlenen van beleggingsdiensten zal de nadruk in 2008 met name liggen op de implementatie van de MiFID. De implementatie van MiFID leidt tot stengere eisen op het gebied van ‘best execution’ voor alle marktpartijen die zich richten op de effectendienstverlening aan zowel professionele als niet-professionele partijen. Daarnaast stelt de MiFID nieuwe eisen aan regels voor beleggingsadvisering. Beide onderwerpen lenen zich voor een mogelijk themaonderzoek in 2008.

Invoering van de MiFID heft voor een substantiële groep huidige vergunninghouders de vergunningplicht op: zij die voor eigen rekening in derivaten handelen zonder een functie als liquiditeitsverschaffer, komen buiten toezicht van AFM te vallen.

In 2008 zal er een op maat toegesneden controlestrategie worden opgezet voor de aanbieders van beleggingsdiensten niet voor publiek (ofwel handelaren voor eigen rekening) die wel een liquiditeitsverschaffer zijn (een markt onderhouden) en derhalve een vergunning nodig hebben.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Het verlenen van beleggingsdiensten	Beleggingsadviseurs	0	0	0	465	764	790
	EP-houders	312	501	152	145	149	154
	Exploitatie van een MTF	0	0	4	530	495	550
	Handelen niet voor publiek	445	558	569	243	234	242
	Handelen voor publiek	11.460	10.741	7.957	8.012	8.460	8.656
	Vrijgestelden	1.195	1.093	74	0	0	0

Toelichting kosten doorlopend toezicht Verlenen van beleggingsdiensten

In 2008 richt de meeste toezichtinspanning zich op de transparantie van informatieverstrekking en kwaliteit van advies door aanbieders en adviseurs en bemiddelaars. Dit heeft als consequentie dat de begrote kosten voor de taak Verlenen van Beleggingsdiensten in 2008 aanzienlijk lager zijn dan de begrote kosten voor 2007.

Voorheen viel het toezicht op clientenremissiers onder vrijgestelden. Dit toezicht is met de komst van de Wft echter opgehouden te bestaan waardoor de kosten voor het toezicht op vrijgestelden in 2008 definitief aflopen.

Prestatie-indicatoren doorlopend toezicht Verlenen van beleggingsdiensten

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Gemiddelde doorlooptijd instellingsspecifieke onderzoeken in dagen	221	154	140	130	125
Gemiddelde doorlooptijd themaonderzoeken in dagen	nvt	300	300	300	300
Aantal signalen/meldingen	226	129	120	120	120
Aantal gestarte instellingsspecifieke onderzoeken	110	20	20	20	20
Aantal afgeronde instellingsspecifieke onderzoeken	119	44	20	20	20
Aantal gestarte themaonderzoeken	1	0	2	1	1
Aantal afgeronde themaonderzoeken	0	0	1	1	1
Aantal normoverdragende gesprekken/brieven	23	9	12	12	12
Aantal toezichtmaatregelen	5	4	3	3	3
Aantal geconstateerde overtredingen tov totale aantal onderzoeken	31%	30%	30%	20%	20%

2.2.3 Toezicht op clearinginstellingen

Voor het gedragstoezicht op clearinginstellingen zullen naar verwachting in 2008 uitsluitend werkzaamheden worden verricht indien er sprake is van problemen of incidenten bij deze categorie instellingen. Deze taak is dan ook van beperkte omvang.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Optreden als clearinginstelling		52	270	3	187	204	210

Box Informatieverstrekking

In 2008 richt de AFM zich op de informatieverstrekking voor kredieten, beleggingen en complexe producten. Wekelijks zullen alle nationale en regionale media worden doorgenomen. Tevens brengt de AFM de informatieverstrekking via internet en direct mail in kaart. Reclames blijven een vast onderdeel van deze controles, maar Financiële Bijsluiters, brochures en offertes krijgen speciale aandacht.

Krediet blijft in het toezicht op informatieverstrekking een speerpunt gezien het economisch belang en de lage compliance uit het verleden. Na het onderzoek naar TV reclame in 2007 komen in 2008 gedrukte uitingen, direct mail, goederenkrediet en 'banners' op internet aan bod. Ook beleggingen verdienen verscherpte aandacht op basis van de lage compliance cijfers uit de meting van mei 2007. De aandacht voor beleggingsproducten in het algemeen sluit aan bij de noodzaak voor nader onderzoek naar de offertes bij complexe producten. Er komen vanuit verschillende kanten signalen binnen over tekortkomingen in offertes van bijv. beleggingsverzekeringen en beleggingshypotheken en dat maakt het een belangrijk aandachtspunt.

Recente inspanningen van de markt hebben geleid tot significante compliance-verbeteringen op het gebied van de Financiële Bijsluiter, maar de compliance kan nog steeds een stuk beter. Dit blijft een aandachtsgebied voor de AFM. De focus op de bijsluiter past in de algemene noodzaak om het toezicht meer te richten op de informatieverstrekking op het moment van de daadwerkelijke aanschaf, zoals brochures en offertes. Bij deze vormen van informatieverstrekking is het cruciaal dat de minimale informatie nodig voor het aanschaffen van een product (of het nalaten daarvan) o.a. juist, begrijpelijk en bruikbaar en niet misleidend is.

Met de risicogedreven en effect-georiënteerde aanpak beoogt de AFM het toezicht te intensiveren zonder uitbreiding van de capaciteit. De aanpak vereist wel een versterking in kwalitatieve zin. Het risicogedreven toezicht vereist nog beter ontwikkelde economische en kwantitatieve analytische vaardigheden en meer product- en marktkennis.

2.3 Effectenuitgevende instellingen

2.3.1 Specifieke verrichtingen Uitgeven van effecten

Zowel het toezicht op emissies als het toezicht op openbare biedingen op effecten hebben als doelstelling bij te dragen aan begrijpelijke, consistente en volledige transactiedocumentatie zoals de prospectus en biedingsberichten. Hierdoor zijn beleggers beter in staat zich een oordeel te vormen over de waarde en risico's van een transactie. Daarnaast houdt de AFM toezicht op het voldoen aan gedragsregels ter bescherming van beleggers en een goede werking van de markt.

De eisen die worden gesteld aan het prospectustoezicht en toezicht op openbare biedingen worden steeds hoger. Naast een toenemend aantal aanvragen tot goedkeuringen en biedingdossiers als gevolg van een toenemende marktactiviteit neemt het aantal complexe transacties waar een arbeids- en kennisintensieve toetsing voor nodig is, toe. Tevens nemen de door de markt gewenste doorlooptijden van het toetsingsproces verder af en wordt er meer verwacht van de AFM op het gebied van kennis en van beschikbaarheid van medewerkers.

Het prospectustoezicht dient binnen de wettelijke kaders (waaronder termijnen) op een zo efficiënt en effectief mogelijke manier te worden uitgevoerd. Hiervoor zijn diverse initiatieven ondernomen om deze effectiviteit en efficiëntie te vergoten, onder andere door aanpassing van de toezichtstrategie en processen. Ook in 2008 zullen deze initiatieven verder worden uitgewerkt. In de loop van 2007 is tevens de capaciteit voor het prospectustoezicht uitgebreid.

Het toezicht op openbare biedingen dient binnen de wettelijke kaders zo adequaat mogelijk te worden uitgevoerd tegen een achtergrond van een markt die altijd in beweging is. In deze dynamiek kreeg de AFM te maken met toegenomen aandeelhoudersactivisme en hogere marktactiviteiten van onder meer private equity. In het kader van de consultatie van de Europese Overnamerichtlijn zijn diverse initiatieven ondernomen om deze veranderende marktomstandigheden in het bestaande wettelijk kader voor het toezicht op openbare biedingen in te passen. De richtlijn zal naar verwachting eind 2007 in werking treden als het ministerie van Financiën de wetgeving hierop heeft aangepast.

Kosten per categorie; specifieke verrichtingen (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Uitgeven van effecten	Toezicht Emissies	4.051	4.374	3.595	6.328	6.591	6.812
	Toezicht openbare biedingen	783	1.180	1.080	970	1.009	1.042

Toelichting kosten specifieke verrichtingen Uitgeven van effecten

Als gevolg van de groei van de benodigde capaciteit per 2008, nemen de kosten van deze categorie toe. Naar verwachting zal de capaciteit zoals die is begroot over 2008 op basis van de huidige inzichten voldoende zijn voor de begrotingsjaren 2009 en 2010.

Prestatie-indicatoren specifieke verrichtingen Uitgeven van effecten

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Percentage doorlooptijd procedures binnen wettelijke termijn	100%	100%	100%	100%	100%
Gem doorlooptijd instellingsspecifiek onderzoeken in kalenderdagen	21	21	21	21	21
Gem. doorlooptijd themaonderzoeken	-	-	-	-	-
Aantal signalen	18	13	20	20	20
Aantal gestarte instellingsspecifiek onderzoeken	17	13	18	18	18
Aantaal normoverdragende gesprekken/brieven	8	8	2	1	1
Aantal doelstellingsoverdragende gesprekken/brieven	-	10	4	2	2
Aantal instellingsspecifieke onderzoeken met geconstateerde overtredingen t.o.v. onderzoeken	-	17%	20%	20%	20%
Aantal goedkeuringen prospectus	261	300	500	500	500
Aantal aanvullende prospectussen	102	90	90	90	90
Aantal openstaande dossiers	12	16	12	12	12

2.3.2 Doorlopend toezicht Uitgeven van effecten

2.3.2.1 Meldingen

De regels voor het Melden in de Wft kennen een verplichting tot het melden van procentuele instellingen en het melden van transacties en aandelenbezit van bestuurders en commissarissen van effectenuitgevende instellingen. Ook dienen de effectenuitgevende instellingen het uitgegeven kapitaal te melden.

Daarnaast is in de regels ter voorkoming van marktmisbruik, naast de twee 'verboden' (voorwetenschap/tipverbod en marktmanipulatie) ook een aantal 'geboden' opgenomen welke dienen als ondersteuning. Eén daarvan is de verplichting tot het melden van de transacties door 'insiders'. Met deze meldingsregeling wordt gestreefd naar meer volledige transparantie in de financiële markt. De belangrijkste relevante externe ontwikkelingen zijn het aandeelhoudersactivisme, de implementatie van de Transparancy Directive en de inwerkingtreding van de MiFID.

De prioriteit in de taakuitoefening Meldingen ligt bij de uitvoering van de Melding zeggenschapsregels. Na de inwerkingtreding zal de mogelijkheid voor meldingsplichtigen om hun melding elektronisch te doen verder worden benadrukt. Onder de Melding zeggenschapsregels zijn er meer bandbreedtes waarbij gemeld moet worden en zijn er ook anderszins meer meldingsplichtige momenten ingevoerd. Daar tegenover staat dat meldingen efficiënter en sneller kunnen worden afgehandeld door de mogelijkheid tot elektronisch melden.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Uitgeven van effecten	Insider meldingsregelingen	404	392	324	263	274	283
	Melding zeggenschap	925	598	625	691	719	743

Toelichting kosten Meldingen

De hogere begrote kosten voor het toezicht op Melding zeggenschap in 2008 zijn onder meer het gevolg van de (voorbereiding van de) aanpassing van de WMZ ingevolge de adviezen van de Commissie Frijns. De lagere begrote kosten voor de Insider meldingsregelingen in 2008 ten opzichte van de begroting 2007 komen met name voort uit het aantal meldingen dat minder groot is geworden. Daarnaast is de verwachting dat de zogenaamde artikel 44 NR-meldingen in 2008 onder de MiFID volledig elektronisch zullen plaats vinden, hetgeen minder capaciteit zal vergen.

2.3.2.2 Marktmisbruik

Marktmisbruik schaadt de integriteit van de financiële markten en schendt het vertrouwen van het publiek in effecten en derivaten. De wetgeving tegen handel met voorwetenschap en

marktmanipulatie waarborgt de integriteit van de Europese financiële markten en vergroot het vertrouwen van de beleggers in deze markten.
Om marktmisbruik te voorkomen, is er een aantal geboden in de wet opgenomen waarvan de AFM de naleving van controleert: de verplichting tot het publiceren van koersgevoelige informatie (KGI) door beursgenoteerde uitgevende instellingen, de meldingsregeling voor insiders, de transparantieverplichtingen voor uitbrengers van beleggingsaanbevelingen, de verplichtingen voor effecteninstellingen om vermoedens van handel met voorwetenschap of marktmanipulatie bij de AFM te melden en het opstellen van een insiderreglement voor uitgevende instellingen.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Uitgeven van effecten	KGI	1.453	1.118	1.156	727	756	782
	Klikplicht	72	100	112	158	164	169
	Marktmanipulatie	1.007	1.929	2.249	2.274	1.888	1.951
	Publicisten	209	243	292	255	265	274
	Voorwetenschap	1.394	2.288	2.071	2.573	2.197	2.270

Toelichting kosten marktmisbruik

In 2008 verwacht de AFM dat het toezicht op de publicatie van koersgevoelige informatie (KGI) minder inspanning vergt gezien de ervaringen van de uitgevende instellingen met deze bepaling en het toezicht van de AFM. Daarentegen verwacht de AFM in 2008 een grotere inspanning bij de handhaving van de meldplicht van financiële instellingen van transacties die mogelijk zijn verricht met voorwetenschap danwel mogelijk marktmanipulatief zijn. Het accent bij de onderzoeken naar marktmisbruik zal daarom verschuiven van KGI-onderzoeken naar voorwetenschap- en marktmanipulatie-onderzoeken.

Prestatie-indicatoren Meldingen en Marktmisbruik

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Gemidd. doorlooptijd instellingsspecifieke onderzoeken in kalenderdagen gecorr. voor wachttijd intern. infoverzoeken en dossiers in vooronderzoek bij OM/FIOD/EC	Nb	130	120	120	110
Aantal signalen	Nb	125	135	150	175
Aantal gestarte instellingsspecifieke marktmisbruik-onderzoeken	Nb	80	85	90	95
Aantal afgeronde instellingsspecifieke marktmisbruik-onderzoeken	Nb	70	75	85	90
Aantal lopende themaonderzoeken	Nb	2	2	2	2
Aantal normoverdragende gesprekken / brieven	Nb	15	15	15	15
Aantal instellingsspecifieke onderzoeken met geconstateerde overtredingen t.o.v. totale aantal onderzoeken	Nb	15	15	15	15
Aantal alerts	Nb	375	425	475	500
Meldingen Wmz en insider	Nb	2.750	2.775	2.850	2.950
Meldingen Wmz en insider Te Laat	Nb	200	180	180	175

2.3.2.3 Financiële verslaggeving

De Wet toezicht financiële verslaggeving (Wtfv) beoogt de bevordering van een juiste toepassing van de voorschriften met betrekking tot financiële verslaggeving, met als voornaamste doelstelling borging van de eisen omtrent transparantie van ondernemingen en het bevorderen van het vertrouwen in financiële markten.

Naar verwachting zal in januari 2008 de Europese transparantierichtlijn in Nederlandse wetgeving worden geïmplementeerd. Een wetsvoorstel hiertoe is in juli 2007 bij de Tweede Kamer ingediend. Het wetsvoorstel introduceert onder meer de verplichting om tijdig halfjaarberichten openbaar te maken en de verplichting om binnen vier maanden na afloop van het boekjaar de jaarrekening openbaar te maken.

Voorts zal de werkingssfeer van het toezicht worden uitgebreid tot beursgenoteerde closed end beleggingsondernemingen en beursgenoteerde ondernemingen afkomstig uit een andere (lid)staat die Nederland hebben gekozen als staat van herkomst.

Naast de eigen toezichttaak heeft de AFM een internationale rol binnen CESR en IOSCO, zowel in de coördinatie van toezicht op de financiële verslaggeving van beursgenoteerde ondernemingen in Europees verband, als in de beoordeling van nieuwe verslaggevingstandaarden en –interpretaties.

In 2008 verwacht de AFM 60 onderzoeken uit te voeren. Naast de gebruikelijke ‘desktopreviews’ van individuele jaarverslagen, doet de AFM een drietal themaonderzoeken naar 1) financiële instrumenten, 2) pensioenen en 3) related party transacties. Deze onderwerpen zijn geselecteerd op basis van de in 2007 opgedane ervaringen.

Bij twijfel aan de juiste toepassing van verslaggevingsvoorschriften zal de AFM om een nadere schriftelijke toelichting vragen aan de effectenuitgevende instellingen. Naar verwachting zullen de 60 onderzoeken leiden tot circa 40 informatieverzoeken. Het aantal inlichtingenprocedures, normoverdragende gesprekken, uit te vaardigen mededelingen en eventuele aanbevelingen en jaarrekeningprocedures zal mede afhankelijk zijn van de kwaliteit van de respons door de instellingen op deze informatieverzoeken. Op basis van de eerste ervaringen uit het toezicht wordt getracht om in 2008 de efficiëntie te vergroten, onder meer door een aanpassing in de vraagstelling.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Uitgeven van effecten	Financiële verslaggeving	2.401	3.745	3.643	4.264	4.533	4.685

Toelichting kosten toezicht financiële verslaggeving

In 2008 wordt rekening gehouden met uitbreiding van de capaciteit ten behoeve van toezichtuitvoering, mede als gevolg van de implementatie van de Transparantierichtlijn en het verwachte toezicht op halfjaarberichten.

Prestatie-indicatoren Toezicht financiële verslaggeving

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Gemid. doorlooptijd instellingsspecifieke onderzoeken als % van de streefwaarde per onderzoek	Nb	100%	100%	100%	100%
Gemid.doorlooptijd themaonderzoeken als % van de streefwaarde per onderzoek	Nb	100%	100%	100%	100%
Aantal signalen	Nb	0	0	0	0
Aantal gestarte instellingsspecifieke onderzoeken	Nb	60	60	60	60
Aantal afgeronde instellingsspecifieke onderzoeken	Nb	60	60	60	60
Aantal gestarte themaonderzoeken	Nb	2	2	2	2
Aantal afgeronde themaonderzoeken	Nb	2	2	2	2
Aantal normoverdragende gesprekken / brieven	Nb	15	30	30	30
Aantal doelstellingoverdragende gesprekken / brieven	Nb	45	30	30	30
Aantal instellingsspecifieke onderzoeken met geconstateerde overtredingen t.o.v. totale aantal onderzoeken	Nb	75%	50%	50%	50%
Aantal onderzoeken jaarverslagen	30	60	60	60	60
Aantal informatieverzoeken m.b.t. jaarverslagen	30	40	40	40	40
Aantal onderzoeken halfjaarberichten	0	0	50	50	50

2.4 Infrastructuur

In het kader van een adequate werking van de effectenmarkten houdt de AFM samen met de Belgische, Franse, Portugese en Britse toezichthouders toezicht op de Europese handelsplatforms van NYSE-Euronext en op de organisaties die de afwikkeling verzorgen (Clearnet, Euroclear). Ook energiebeurs Endex en diens centrale tegenpartij ECC AG staan onder toezicht van de AFM. Daarnaast staat het recentelijk door Fortis opgerichte EMCF onder toezicht; EMCF is een Nederlandse centrale tegenpartij voor het Britse handelsplatform Chi-X. Speerpunten in het toezicht zijn toegang, doelmatigheid en vertrouwen.

De vorig jaar ingezette consolidatiegolf tussen handelsplatforms houdt aan. De uitkomst van deze initiatieven kan van grote invloed zijn op de toezichtuitvoering door de AFM: de reikwijdte van het toezicht kan licht vergroten bij acquisities, maar ook substantieel verkleinen bij overnames en daarop volgende integratie. Tegelijkertijd komen ook voor afwikkelplatforms concurrerende initiatieven van de grond. Platforms van elders treden over hun huidige grenzen en worden actief in Nederland.

Invoering van MiFID heeft niet alleen gevolgen voor handelsplatforms, maar ook voor brokers, banken en andere tussenpersonen. Er zullen zich nieuwe initiatieven aandienen: alternatieven voor de producten van bestaande platforms, maar ook platforms voor nieuwe instrumenten.

De huidige vergunninghouders zullen zich de komende periode actief bezinnen op hun positionering. Hoe dit er uiteindelijk uit komt te zien - met name of handelsplatforms voor een status als MTF of als gereglementeerde markt kiezen - laat zich voor het doel van deze begroting lastig voorspellen. Voor deze begroting is verondersteld dat de huidige handels- en afwikkelplatforms onveranderd actief blijven, en dat er meer relaties zullen ontstaan tussen de inmiddels actieve platforms - met name centrale tegenpartijen die voor meerdere handelsplatforms willen gaan afwikkelen. We verwachten daarom dat het AFM-toezicht op de huidige vergunninghouders in totaal meer inspanning zal vergen. Daarnaast anticipeert de AFM erop dat een beperkt aantal nieuwe effectenhandelsplatforms een vergunning aanvraagt, en daarna onder toezicht komt.

In 2008 zal de AFM tevens nadere invulling geven van de modus operandi tussen het Euronext College of Regulators en de SEC inzake het toezicht op NYSE-Euronext.

Kosten per categorie; specifieke verrichtingen en doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

	Categorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Doorlopend toezicht	Onderhouden van effectenafwikkelsystemen	379	477	376	420	251	231
	Houden van een reglementeerde markt	1.500	1.555	1.266	1.231	1.265	1.308
Specifieke verrichtingen	Onderhouden van effectenafwikkelsystemen	0	5	89	23	24	25
	Houden van een reglementeerde markt	160	149	84	62	46	48

Toelichting kosten Infrastructuur

Ging in de voorgaande jaren veel input zitten in het aanpassen van de controlestrategie i.v.m. de invoering van MiFID en in de uitwerking van de fusie van NYSE-Euronext, de verwachting is dat dit zich in 2008 normaliseert, en dat vermindert de kosten voor “Houden van een reglementeerde markt”. Daar staat tegenover een grotere toezichtinspanning op de handelsplatformen als geheel als gevolg van de verwachte herschikkingen in deze markt.

De kosten voor “Onderhouden effectenafwikkelsystemen” dalen vanaf 2008, omdat er als gevolg van verwachte nieuwe wetgeving begin 2009 voor de AFM een beperkte zelfstandige taak resteert.

Aan specifieke verrichtingen voor beurzen en gereglementeerde markten voorziet de AFM voor 2008: geen nieuwe aanvraag voor een gereglementeerde markt, wellicht een enkele aanvraag voor een vergunning voor een Multilateral Trading Facility (MTF), minder ontheffingen, maar meer uitbreidingen en wijzigingen, en meer bestuurderstoetsen.

Prestatie-indicatoren Infrastructuur

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Percentage doorlooptijd procedures binnen wettelijke termijn	98	98	100	100	100
Gemidd. Doorlooptijd instellingsspecifieke onderzoeken in weken	25	13	13	13	13
Aantal gestarte instellingsspecifieke onderzoeken	-	3	4	4	4
Aantal afgeronde instellingsspecifieke onderzoeken	-	3	4	4	4
Aantal lopende themaonderzoeken	0	0	0	0	0
Aantal normoverdragende gesprekken / brieven	2	1	1	1	1
Aantal doelstellingoverdragende gesprekken / brieven	2	0	0	1	1

2.5 Integriteit

2.5.1 Financieel Expertise Centrum (FEC)

Het FEC is een samenwerkingsverband tussen Het Openbaar Ministerie, De Raad van Hoofdcommissarissen, Regiokorps Amsterdam – Amstelland, het Korps Landelijke Politiediensten, de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst, de Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst – Economische controledienst (“FIOD-ECD”) de Belastingdienst, De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten.

Het doel van het FEC is het leveren van een bijdrage aan de integriteit van de financiële sector mede door operationele samenwerking. In het FEC worden door de participanten gezamenlijk onderzoeken verricht naar integriteitsinbreuken die relevant zijn voor het vertrouwen in de financiële sector. Deze onderzoeken worden aangestuurd door de FEC-Raad waarin ieder van de participanten door een bestuurder is vertegenwoordigd. Speerpunten daarbij zijn de onderzoeken naar criminele invloeden in de gereguleerde financiële sector, onderzoeken bij gereguleerde financiële instellingen die afglijden naar een niveau waarop voor de integriteit moet worden gevreesd en de bestrijding van terrorismefinanciering.

Het jaar 2008 zal met name in het teken staan van het verrichten van concreet operationeel onderzoek op basis van indicatoren zoals die zijn voortgekomen uit eerdere inlichtingenmatige FEC-onderzoeken. Het FEC kan daarnaast een belangrijke rol vervullen in het aanbrengen en veredelen van signalen op basis waarvan de participanten onderzoeken kunnen instellen.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
FEC		1.278	1.290	1.638	719	766	772

Toelichting kosten FEC

De kosten voor de FEC-taak zullen in 2008 lager zijn dan in het verleden. Dit is er in gelegen dat de bestuurlijke vertegenwoordiging zijdens de financiële toezichthouders en de politie is gewijzigd. Samen vertegenwoordigen zij meer dan de helft van de FEC-Raad. De wijziging heeft gevolgen voor de prioritering van onderzoeksthema's en de wijze waarop die operationeel in gezamenlijke onderzoeken zullen worden vormgegeven. Daarnaast zal de FEC samenwerking worden geëvalueerd. Beide ontwikkelingen drukken op de (onderzoeks)operationaliteit in het eerste en tweede kwartaal van 2008. Hierin ligt de verklaring dat in die kwartalen minder operationele inspanning is voorzien in vergelijking tot dezelfde kwartalen van voorgaande jaren.

2.5.2 Toezicht Wid/MOT

De algemene doelstelling van het toezicht op de naleving van de Wet identificatie bij dienstverlening (Wid), de Wet Melding Ongebruikelijke Transacties (Wet MOT) en de Sanctiewet 1977 (Sw 1977), is het tegengaan van het witwassen van crimineel geld en de financiering van het terrorisme.

Het reguliere toezicht op de Wid, Wet MOT en Sw 1977 wordt vanaf 2007 opgenomen in het bijdragemodel van de AFM. Dit toezicht is in essentie preventief. Naast het reguliere toezicht op de Wid, Wet MOT en Sw 1977 voert de AFM risico- en incidentgedreven integriteitsonderzoeken uit. Dit zijn onderzoeken naar (vermoedelijk) ernstige integriteitsinbreuken vanwege betrokkenheid van ondernemingen die actief zijn op de financiële markten bij strafbare feiten. Deze onderzoeken beperken zich niet tot de naleving van de Wid, de Wet MOT en Sw 1977, maar richten zich ook op de naleving van integriteitsbepalingen uit andere toezichtwetten zoals de Wft en de Wta.

Eind 2007 dient de derde witwasrichtlijn in nationale wetgeving te zijn geïmplementeerd. Vanwege de significante wijzigingen die deze richtlijn met zich meebrengt zal dit tot gevolg hebben dat het toezicht op de Wid, Wet MOT en Sw 1977 inhoudelijk zal moeten worden aangepast. De nieuwe wetgeving heeft naar verwachting ook gevolgen voor de mate van naleving door financiële instellingen.

Een sterke inlichtingenfunctie alsmede een regelmatige toestroom van bruikbare signalen van (vermoedelijk) ernstige integriteitsschendingen vanuit het netwerk van interne en externe stakeholders is noodzakelijk voor een sterk en doortastend integriteitstoezicht.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Wid, Wet MOT, SW 1977		1.414	2.145	347	395	401	424

Toelichting kosten Wid/MOT

De kosten van het toezicht op de Wid, wet MOT zullen vanaf 2008 aanzienlijk lager zijn dan in het verleden. De controlestrategie inzake Toezicht op Wid/MOT is in 2007 gewijzigd waardoor minder preventief toezicht plaatsvindt en voornamelijk capaciteit zal worden ingezet op incidenten. Uitgangspunt is dat de instellingen nadrukkelijk hun verantwoordelijkheid nemen en op juiste wijze procedures opstellen en naleven inzake Wid/MOT. Door middel van het bijdragemodel zullen instellingen de AFM hierover dienen te informeren.

2.5.3 Toezicht op Illegale Financiële Activiteiten (IFA)

Het tegengaan van illegale financiële activiteiten is nauw verbonden met de algemene doelstellingen van de AFM. Het adequaat en snel optreden tegen overtreders van de financiële wetten draagt belangrijk bij aan het behouden van vertrouwen in de financiële markten en bevordert een goede marktwerking. Omdat illegale aanbieders ook concurreren met legale aanbieders, zorgt het aanpakken van de illegale activiteiten er verder voor dat een gelijk speelveld bevorderd wordt.

De belangrijkste relevante ontwikkelingen in de markt zijn:

1. Het aantal reeds lange tijd actieve tussenpersonen die zonder vergunning opereren is hoger dan verwacht. Mede door lage prijzen in de markt voor over te nemen portefeuilles blijven veel bemiddelaars toch actief zonder een vergunning aan te vragen. Het aantal tussenpersonen dat momenteel toetreedt tot de markt zonder vergunning is ook nog steeds hoog. Gemakkelijke nevenverdiensten (als makelaar iets met betrekking tot een hypotheek doen) zorgen regelmatig voor overtredingen.

2. Het aantal partijen dat een beroep doet op één van de wettelijke vrijstellingen is snel toegenomen. Het aantal overtredingen bij het aanbieden van effecten is dan ook aan het teruglopen. Dat betekent niet dat het aantal gedupeerde beleggers terugloopt: onder de vrijstellingen vindt de grootste misbruik en oplichting plaats; er zal daarom bij indicaties daarvan goed bezien worden of wel aan de vrijstelling voldaan wordt.

3. Het gebruik van internet door financiële dienstverleners blijft toenemen, door zowel legale als illegale partijen. Dit zal, door demografische ontwikkelingen, ook de komende jaren alleen maar toenemen.

4. In de markt vindt het bemiddelen bij het aantrekken van gelden regelmatig zonder vergunning plaats. Enerzijds zijn er partijen die zich er niet van bewust zijn dat dit een overtreding met zich

brengt. Anderzijds zijn partijen zich er niet van bewust dat als wordt bemiddeld m.b.t. effecten waarvoor ten onrechte geen prospectus is aangevraagd, ook het bemiddelingsverbod van art. 4:3 (bemiddelen in opvorderbare gelden) wordt overtreden.

De instrumenten die hiervoor in 2008 meer aandacht krijgen zijn de volgende:

- Verwerken groot aantal signalen met betrekking tot (potentiële) illegale “Wfd”-activiteiten. Getracht wordt het ook in 2008 nog grote aantal zaken effectief af te doen en de markt definitief te schonen van illegalen uit het toezichtvrije verleden.
- Enerzijds zullen de resultaten van internetsweeps worden verwerkt. Anderzijds zal in 2008 weer een uitgebreide sweep plaatsvinden.
- In 2008 zal een grote publicitaire preventieve actie gerealiseerd worden.
- De markt van “bemiddelen in opvorderbare gelden” is sinds 2007 een nieuwe taak en zal in 2008 met een zekere voorrang opgepakt worden.
- De inzichtelijkheid in de geldelijke omvang van de illegale markt wordt vergroot door voortdurende nadruk op het zo precies mogelijk vastleggen van de betrokken bedragen. Voorts zal bezien worden of het dark figure-onderzoek een tweede fase in moet gaan met de meest recente cijfers.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Bemiddelen opvorderbare gelden		0	0	26	171	178	184

Toelichting kosten Bemiddelen opvorderbare gelden

Het toezicht op het Bemiddelen in opvorderbare gelden is sinds 2007 een nieuw taak en zal in 2008 met een zekere voorrang worden opgepakt.

Prestatie-indicatoren IFA

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Gemidd. doorlooptijd onderzoeken	171	135	135	135	135
Aantal lopende onderzoeken begin Q1	206	240	270	270	220
Voorraad (nog niet in onderzoek genomen) signalen begin Q1	21	25	60	40	20
Aantal signalen / meldingen	433	400	450	450	400
Aantal gestarte onderzoeken	390	375	410	410	380
Aantal afgeronde onderzoeken	393	375	410	410	380
Aantal dossiers einde Q4	240	240	250	250	220
Voorraad (nog niet in onderzoek genomen) signalen einde Q4	60	60	40	20	20
Aantal normoverdragende brieven	79	20	80	80	70
Aantal gecontroleerde internethits	1.644	1.046	1.000	1.000	1.000
Aantal toezichtsmaatregelen	105	69	70	70	70
Aantal onderzoeken met overtreding	0,5	0,35	0,35	0,35	0,35
Aantal onderzoeken relevante internethits	nvt	300	300	300	300

2.6 Accountantsorganisaties

2.6.1 Specifieke verrichtingen Accountantsorganisaties

Omdat de behandeling van vergunningaanvragen van instellingen die geen organisaties van openbaar belang (OOB) controleren aanzienlijk meer tijd vergt gezien de aard en de omvang van de bevindingen, is de wettelijke termijn waarop de vergunning zal worden verleend door de minister van Financiën verlengd van 1 oktober 2007 tot 1 maart 2008 en zal deze naar verwachting verder worden verlengd tot 1 oktober 2008.

In 2008 zal dan ook de verdere behandeling van deze niet-OOB-vergunningaanvragen een belangrijk deel van de werkzaamheden bepalen. In het kader van de vergunningverlening zullen alle circa zeshonderddertig niet-OOB-vergunningaanvragen in het kader van het overgangsregime worden afgehandeld uiterlijk voor 1 oktober 2008. Daarnaast verwacht de AFM nog tien reguliere vergunningaanvragen te ontvangen en af te handelen in 2008.

Kosten per categorie; specifieke verrichtingen (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Verlenen van accountantsdiensten	Accountants met OOB klanten	6	766	1.629	82	106	120
	Accountants zonder OOB klanten	105	5.591	2.605	4.339	972	1.004

Toelichting kosten specifieke verrichtingen Accountantsorganisaties

In 2008 hebben de kosten voornamelijk betrekking op de behandeling van niet-OOB-vergunningaanvragen in het kader van het overgangsregime.

2.6.2 Doorlopend toezicht Accountantsorganisaties

Het toezicht op accountantsorganisaties zal in 2008 vooral gericht zijn op het doorlopend toezicht bij accountantsorganisaties met een OOB-vergunning. Daarnaast zal in het vierde kwartaal van 2008 het doorlopend toezicht starten bij organisaties met een niet-OOB-vergunning. Een belangrijke ontwikkeling voor het toezicht op accountantsorganisaties is de implementatie van de herziene Achtste EU-richtlijn in de Nederlandse wet- en regelgeving. Deze implementatie zal er onder meer toe leiden dat buitenlandse accountantskantoren die de jaarrekeningen controleren van buiten de EU gevestigde ondernemingen waarvan de effecten aan een in Nederland gereglementeerde beurs genoteerd zijn onder het toezicht van de AFM gaan vallen.

In 2008 zullen bij alle accountantsorganisaties met een OOB-vergunning kwartaalgesprekken met de compliance officer plaatsvinden. Daarnaast zal er bij acht accountantsorganisaties een nader onderzoek in het kader van het doorlopend toezicht worden uitgevoerd. Ook zal er in 2008 een themaonderzoek worden uitgevoerd.

Op basis van ontvangen signalen kunnen verder nadere onderzoeken worden uitgevoerd. In het vierde kwartaal zal ook bij achtentwintig niet-OOB-vergunninghouders een onderzoek in het kader van het doorlopend toezicht worden uitgevoerd. In de begroting is daarnaast rekening gehouden met een achttal onderzoeken die op verzoek van een buitenlandse toezichthouder door de AFM zullen worden uitgevoerd.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Verlenen van accountantsdiensten	Accountants met OOB klanten	2.905	1.498	1.109	2.454	4.533	4.685
	Accountants zonder OOB klanten	1.245	464	335	1.185	2.380	2.468

Toelichting kosten doorlopend toezicht Accountantsorganisaties

De prognose 2007 komt lager uit dan de begroting van 2007 omdat het doorlopend toezicht bij niet-OOB-vergunninghouders per 1 oktober 2008 zal aanvangen terwijl in de begroting 2007 nog was uitgegaan van een start per 1 oktober 2007. In 2008 staat vergunningverlening van de niet-OOB-kantoren centraal. Het doorlopend toezicht op vergunninghouders met OOB klanten start weliswaar per 1 oktober 2007, maar zal gezien de prioriteiten beperkt blijven tot de acht grote kantoren met een US-licentie. Pas na vergunningverlening van de niet-OOB-kantoren per september 2008, gaat het doorlopende toezicht volledig in werking. De kosten voor doorlopend toezicht op accountantsorganisaties zonder OOB klanten bestaan uit de toetsingen die na vergunningverlening vanaf het vierde kwartaal kunnen plaatsvinden en werkzaamheden zoals signalenmonitoring, het beoordelen van wijzigingen, de behandeling van informatieverzoeken etc. Daarnaast valt een deel van de internationale activiteiten op het gebied van participatie aan de EU-commissie onder deze categorie.

Prestatie-indicatoren Toezicht accountantsorganisaties

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Percentage doorlooptijd procedures binnen wettelijke termijn	n.v.t.	100%	100%	100%	100%
Gemid. doorlooptijd instellingsspecifieke onderzoeken als % van de streefwaarde per onderzoek	n.v.t.	n.v.t.	100%	100%	100%
Gemid.doorlooptijd themaonderzoeken als % van de streefwaarde per onderzoek	n.b.	n.b.	100%	100%	100%
Aantal signalen	n.b.	500	500	500	500
Aantal gestarte instellingsspecifieke onderzoeken	n.b.	n.b.	44	108	108
Aantal afgeronde instellingsspecifieke onderzoeken	n.b.	n.b.	22	108	108
Aantal gestarte themaonderzoeken	n.b.	n.b.	1	2	2
Aantal afgeronde themaonderzoeken	n.b.	n.b.	1	2	2
Aantal normoverdragende gesprekken / brieven	n.b.	n.b.	11	44	32
Aantal doelstellingoverdragende gesprekken / brieven	n.b.	n.b.	11	54	54
Aantal instellingsspecifieke onderzoeken met geconstateerde overtredingen t.o.v. totale aantal onderzoeken	n.b.	n.b.	50%	40%	30%

2.7 Overige categorieën

2.7.1 Wet handhaving consumentenbescherming

De Wet handhaving consumentenbescherming (Whc) is op 1 januari 2007 in werking getreden. In 2007 zag de AFM alleen toe op de grensoverschrijdende inbreuken. Met de inwerkingtreding van de richtlijn oneerlijke handelspraktijken zal de AFM naar alle waarschijnlijkheid in 2008 ook bevoegdheden krijgen ten aanzien van nationale inbreuken. De AFM krijgt dan de bevoegdheid op te treden tegen oneerlijke handelspraktijken zoals als misleiding en agressieve gedragingen. De Whc geldt voor elke onderneming in de financiële sector, dus ook voor instellingen die (al dan niet deels) zijn vrijgesteld van de financiële toezichtwetgeving.

Voor het Whc-toezicht zal zoveel mogelijk aansluiting worden gezocht bij de bestaande toezichtpraktijk van de AFM. De AFM kan niet optreden tegen elke inbreuk die de collectieve belangen van consumenten raakt. Het uitgangspunt van de Whc is dat pas publiekrechtelijk gehandhaafd zal worden als betrokken marktpartijen er niet in slagen zelf overtredingen op effectieve en efficiënte wijze op te lossen. De doelstelling in 2008 is de eigen organisatie en de sector verder voor te bereiden op de uitbreiding van de bevoegdheden onder de Whc en eerste ervaringen op te doen met het daadwerkelijke toezicht.

In 2008 zal de AFM – daar waar dat binnen de uitgangspunten van de Whc mogelijk is – handhavend optreden tegen overtredingen inzake oneerlijke handelspraktijken. De AFM zal ook

handhavend optreden tegen grensoverschrijdende inbreuken indien een autoriteit uit een andere lidstaat daarom verzoekt. Tevens zal in 2008 de sector verder worden voorbereid op deze nieuwe AFM-taak door middel van voorlichting. Ten aanzien van consumentenvoorlichting wordt er samengewerkt met ConsuWijzer, het informatieloket van onder meer de Consumentenautoriteit. Ook zal er nog advies worden verleend aan het ministerie van Financiën over de verdere uitbreiding van bevoegdheden.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Wet handhaving consumenten bescherming		193	360	130	729	651	673

Toelichting kosten Wet Handhaving consumentenbescherming

De uitbreiding van de taken van de AFM in 2008 zal naar verwachting een grotere inzet van de toezichthouder vergen aangezien ook nationale inbreuken onder de bevoegdheid van de AFM vallen. Het toezicht is ook niet langer uitsluitend reactief. De meeste capaciteit zal in 2008 naar verwachting ingezet worden voor informatieverstrekking, normoverdracht en het opbouwen van de interne samenwerking en extern met name met de Consumentenautoriteit.

Prestatie-Indicatoren Wet Handhaving consumentenbescherming

	Realisatie	**Prognose**	**Streefwaarde**		
	2006	2007	2008	2009	2010
Aantal signalen	Nvt	Nvt	27	50	55
Aantal gestarte onderzoeken	Nvt	Nvt	16	29	34
Aantal afgeronde onderzoeken	Nvt	Nvt	13	nb	nb
Aantal normoverdragende gesprekken en brieven	Nvt	Nvt	4	7	8

2.7.2 Toezicht pensioenuitvoerders

In 2008 treden voor pensioenorganisaties een aantal nieuwe wettelijke verplichtingen in werking waar de AFM gedragstoezicht op zal houden. Het betreft de verstrekking van begrijpelijke informatie, in bijvoorbeeld de ‘startbrief’ voor nieuwe deelnemers en de –jaarlijkse- ‘Uniforme Pensioen Opgave’. Het toezicht is erop gericht die verplichtingen te doen uitvoeren door ruim 800 pensioenuitvoerders voor ruim 6 miljoen actieve deelnemers, ruim 8 miljoen slapers en bijna 2,5 miljoen gepensioneerden. Een beter geïnformeerde pensioendeelnemer kan aldus makkelijker eventuele beslissingen nemen over bijvoorbeeld waarde-overdracht of extra pensioenopbouw.

Het toezicht op zorgplicht bij beschikbare premieovereenkomsten (defined contribution) is gericht op de naleving van de eisen voor goede advisering en begeleiding bij het nemen van beleggingsbeslissingen van ruim 200.000 deelnemers. Daartoe treedt in 2008 de zorgplicht in werking voor pensioenfondsen en in 2009 voor rechtstreeks verzekerde regelingen.

De AFM zal in 2008 de uitkomsten van het self assessment van eind 2007 beoordelen en bezien of er een noodzaak is tot verdere normuitleg dan wel handhavende maatregelen. Tevens zal de AFM inspecties op locatie uitvoeren. Voorts zal de AFM één of meerdere themaonderzoeken uitvoeren op onderwerpen die risicovol lijken voor de deelnemer en daarover rapporteren. Verder zal de AFM haar visiedocumenten inzake informatieverstrekking en zorgplicht actualiseren op basis van de inzichten in de naleving van de Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling. De AFM overweegt om de instellingen eind 2008, na de nulmeting van 2007, opnieuw een self assessment te laten invullen. Eind 2008 zal de AFM een congres organiseren voor alle pensioenuitvoerders inzake het gedragstoezicht, in het kader van haar normuitleg.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Toezicht pensioenuitvoerders	Pensioenfondsen	233	495	716	1.348	1.402	1.449
	Verzekeraars	12	26	43	895	931	962

Toelichting kosten Toezicht pensioenuitvoerders

Ten opzichte van het overgangsjaar 2007 zal 2008 in het teken staan van de toezichtsuitoefening op ruim 800 instellingen. Met name in het jaar 2008 zullen de kosten aanzienlijk stijgen omdat dit het eerste jaar is van volledige formele inwerkingtreding van alle gedragseisen en dus van intensivering van het bijbehorend toezicht.

Prestatie-Indicatoren Toezicht pensioenuitvoerders

	Realisatie	Prognose	Streefwaarde		
	2006	2007	2008	2009	2010
Gemidd. doorlooptijd themaonderzoeken in kalenderdagen uitgedrukt in een percentage tov de streefwaarde per onderzoek	n.v.t.	n.v.t.	150%	120%	100%
Aantal signalen	n.v.t.	10	40	30	20
Aantal lopende themaonderzoeken	n.v.t.	0	1	1	1
Aantal normoverdragende gesprekken/brieven	n.v.t.	4	40	30	20
Aantal doelstellingoverdragende gesprekken/brieven	n.v.t.	0	20	15	10

2.7.3 Betalingsverkeer

Nieuwe wetgeving welke naar verwachting begin 2009 in deel 3 en deel 5 van de Wft geïntegreerd zal worden, zal leiden tot de introductie van nieuw gedragstoezicht door de AFM op de afwikkeling van betalingsverkeer. In combinatie met de invoering van de Single European Payment Area (SEPA) in 2008 zal dit mogelijk de komst van nieuwe afwikkelsystemen activeren.

De toezichtdoelstellingen van toegang, doelmatigheid en vertrouwen concretiseren zich in aandacht voor continuïteit en risk controls van afwikkelingsystemen en acceptabele concurrentieverhoudingen.

Kosten per categorie; doorlopend toezicht (x Euro 1.000, -)

Categorie	Subcategorie	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Toezicht betalingsverkeer		26	132	44	90	94	97

Toelichting kosten Betalingsverkeer

Het gedragstoezicht op de betalingsafwikkeling is nieuw voor de AFM. Naar verwachting zal dit van beperkte omvang zijn wanneer dit toezicht van kracht wordt. Het zal gaan om één tot drie instellingen.

HOOFDSTUK 3: Toezichtondersteuning

3.1 Beleid

Bij het opstellen van nieuwe regels ontwikkelt de AFM toezichtconcepten en toezichtnormen. De doelstellingen zijn daarbij het ontwikkelen van een toepasselijk juridisch kader, het ontwikkelen van heldere en toepasbare normen, en het borgen van consistentie. Bij de toepassing van regels in de praktijk draagt de AFM bij aan het oplossen van knelpunten.
Na de grote wetgevingsoperaties voor de totstandkoming van de Wft en de implementatie van MiFID, zal de AFM zich in 2008 richten op de toepassing van deze wetten. De AFM zal zich daar bij als oriëntatiepunt opstellen door het afgeven van interpretaties en guidance. Ook zal veel aandacht uitgaan naar uitgestelde wetgevingstrajecten en reparatiewetgeving.

Een belangrijk speerpunt voor de AFM is het ontwikkelen van toezichtconcepten voor het hanteren van open normen bij “principle based”-regelgeving. Hierbij moet steeds de vraag worden gesteld of een open norm de voorkeur geniet boven een gesloten norm. Open normen geven de financiële sector een grotere flexibiliteit bij de inrichting van de bedrijfsprocessen en verbeteren de compliancecultuur door de markt zelf deze normen in te laten vullen.

Een tweede speerpunt is het evalueren van regelgeving. Het consolideren van wettelijke taken, zeker nu de AFM nauwelijks nieuwe taken meer in voorbereiding heeft, betekent terugkijken of de tot stand gekomen regels de vooraf beoogde doelstellingen bereiken, of ze consistent zijn en in hoeverre ze moeten worden opgeschoond. Hierbij zal de AFM zich primair richten op de evaluatie van de effectiviteit van de regelgeving. Maar ook de bredere werking van toezicht(regels) zoals onbedoelde gedragsveranderingen en de interactie tussen marktinnovaties en regelgeving zullen daarbij worden meegenomen.

3.2 Strategische Analyse

De AFM levert een tastbare bijdrage aan de doelstellingen van het gedragstoezicht door het aan de hand van onderzoek en analyse vergroten van het inzicht en kennis in markten en producten, het openen en open houden van de blik op markt, wetenschap en maatschappij, het vergroten van de creativiteit binnen de organisatie en versterken van het imago als ‘instituut’. Dat moet leiden tot een toename van de effectiviteit en de doelmatigheid van het uitvoerend toezicht.

Om dit te bereiken heeft de AFM een methode ontwikkeld om risico’s en mogelijke kansen te signaleren en te benutten. Via het netwerk wordt de markt intensief gevolgd, en via scherpe analyses en grondige studies van geselecteerde onderwerpen reageert de AFM op relevante ontwikkelingen. In 2008 zal een studie worden verricht naar de grote groep intermediairs die relatief kort onder toezicht staan en waarin nog relatief weinig inzicht bestaat in hun gedrag en de differentiatie daarin.

Ook de nieuwe taak op het gebied van pensioentoezicht zal gesteund worden door een nadere analyse van deze sector. Verder wordt er gewerkt aan een verbetering van de AFM-brede signaleringsfunctie en de ontwikkeling van scenario-analyses, aanscherping van de toezichtsstrategieën met behulp van marktfalenanalyses. Verder zullen enkele dark figure onderzoeken en causaliteitsstudies worden uitgevoerd om zo de efficiëntie en de effectiviteit van het toezicht te vergroten en de effecten hiervan inzichtelijk te maken. Hiertoe zal de AFM tevens proberen de kennis van gedragsbeïnvloeding te vergroten met inzichten uit de sociologie en psychologie. Ten slotte intensiveert de AFM haar inspanningen om de toegankelijkheid voor ondernemers te vergroten met een reeks aan projecten.

3.3 Internationale Coördinatie

De internationale aspecten van de financiële markten en het toezicht daarop zijn voor de AFM van groot belang. Internationaal overleg is daarom essentieel voor het financieel gedragstoezicht door de AFM. Voor haar internationale activiteiten heeft de AFM gekozen voor een decentraal model waarbij de experts van verscheidene afdelingen binnen de AFM deelnemen aan het voor hun relevante internationale overleg. Ook de (doorgaans bilaterale) internationale contacten in het kader van toezichtuitvoering zijn gedecentraliseerd.

De AFM streeft optimale bestuurbaarheid en kwaliteit van de AFM in internationaal verband na en richt zich daarbij op het bewerkstelligen van coherente positionering van de AFM in internationaal verband, een effectieve en efficiënte inzet in internationaal overleg en het volgen van internationale ontwikkelingen. In 2008 ligt de nadruk op het handhaven van de Nederlandse positie in het Europese toezichthouderscomité CESR na het vertrek van Arthur Docters van Leeuwen als voorzitter, het verstevigen van de positie in het wereldwijde toezichthoudersverband IOSCO en het verstevigen van bilaterale betrekkingen. Bovendien zal het internationale bewustzijn binnen alle geledingen van de AFM worden verbeterd, met accent op het uitvoerende toezicht.

De AFM wil dit onder meer bereiken door de detachering van een AFM-medewerker bij het CESR-secretariaat in Parijs en een actieve rol in de verscheidene expertgroepen binnen CESR. Ook neemt de AFM deel aan de IOSCO Implementation Task Force, die samen met het IMF en de World Bank de Standards & Principles van IOSCO en de bijbehorende Methodology als werkterrein heeft. Ook organiseert de AFM een Technical Committee-bijeenkomst in 2008. Het Technical Committee is het beleidsbepalend comité van IOSCO waar in de toezichthouders uit de 15 grootste kapitaalmarkten ter wereld zijn vertegenwoordigd.

De internationale organisaties van financiële toezichthouders zijn nog sectoraal opgezet. Waar aspecten van gedragstoezicht in het internationale overleg zich uitstrekken tot de banken- en verzekeringssector (in Europees verband respectievelijk CEBS en CEIOPS) borgen afspraken met DNB dat de AFM hierbij rechtstreeks dan wel indirect wordt betrokken. Momenteel participeert de AFM in twee werkgroepen van CEIOPS.

Tot slot rondt de AFM het project bij de Capital Markets Board in Ankara, Turkije af. De AFM is begin 2007 een 2-jarig project gestart met de Turkse toezichthouder, gefinancierd door de EVD, om te assisteren bij effectief toezicht op financiële verslaggeving en het vestigen van een effectiever toezichtsmodel aan de hand van het Risico- en Bijdragemodel.

HOOFDSTUK 4. Bedrijfsvoering

4.1. Ontwikkelingen in de organisatie

Nu vrijwel alle nieuwe taken in uitvoering zijn gegaan, richt de AFM zich op verdere consolidatie en de verbetering van bedrijfsprocessen. De AFM werkt in dit kader structureel aan een professionele aanpak van onderwerpen als projectmatig werken, administratieve organisatie, relatiebeheer, risicomanagement, informatiebeveiliging, crisisaanpak, prestatie-indicatoren en integriteitsbeleid. Speciale aandacht gaat naar de relatief nieuwe functies: inkoopadvies, wat van belang is in verband met de rechtmatigheidseis, en business analyse.
Tevens past bij dit streven naar verdere consolidatie en procesverbetering het verder harmoniseren van de processen. Parallel daarmee wordt de IT-architectuur herzien teneinde de IT-architectuur waar mogelijk te vereenvoudigen en de systeemondersteuning van processen te optimaliseren.
Tot slot betekent de consolidatie voor de organisatie als geheel dat opnieuw naar de organisatiestructuur zal moeten worden gekeken om deze beter te laten voldoen aan de uitdagingen van het huidige toezicht. De huidige structuur is sterk geënt op de absorptie van nieuwe taken in de afgelopen jaren.

4.2 Personeel

De AFM is een organisatie waarbij mensen bepalend zijn voor het realiseren van de doelstellingen van de organisatie. Juiste werving, doorstroom en ontwikkeling van medewerkers zijn daarom cruciale peilers van het personeelsbeleid van de AFM. Zoals verwacht heeft ook de AFM in 2007 de invloed van de aantrekkende arbeidsmarkt ondervonden. De werving van nieuwe medewerkers zal in 2008 dan ook een speerpunt zijn. Om de werving van kwalitatief goed personeel te waarborgen is het belangrijk dat de AFM een “gezicht” krijgt op de arbeidsmarkt. Belangrijk hierbij is de AFM als werkgever te profileren, onder meer door stages, aanwezigheid op vacaturebeurzen en seminars.

De werving van starters waar in 2007 meer nadruk op is gelegd, zal worden voortgezet in 2008 waarbij extra aandacht wordt besteed aan opleiding en begeleiding van deze groep. Ook zullen er meer middelen worden ingezet om de mogelijkheden om binnen de AFM door te groeien te vergroten om op die manier medewerkers langer te behouden.

In 2007 is een start gemaakt met de evaluatie van het beloningsbeleid die zal uitmonden in aanpassingen van het functiegebouw nu de AFM de opbouwfase van de laatste jaren achter zich laat. Binnen het Europese toezichthoudersverband CESR streven de effectentoezichthouders naar één toezichtcultuur. Om dit te stimuleren stelt iedere toezichthouder een beleid op over het detacheren van medewerkers. De AFM zal dat in 2008 ook doen.

4.3 Informatisering

Waar 2007 voor de AFM op het gebied van automatisering het jaar was van consolidatie en integratie, zal 2008 het eerste jaar zijn waarin de vruchten geplukt kunnen worden van stroomlijning van de informatievoorziening en beheersing van de bedrijfsvoeringprocessen.
Door de genomen maatregelen op het gebied van de bedrijfsvoering is het mogelijk om te sturen op maximaal rendement van IT-uitgaven. Daarbij wordt voortdurend bewaakt of de inzet van middelen past in de prioriteiten van de organisatie. Bijsturen kan snel en zonder tempoverlies.

Dat is ook een voorwaarde om IT als toezichtinstrument in te kunnen zetten. Dit is niet alleen uit efficiency-oogpunt nodig maar ook omdat steeds vaker uitsluitend digitale bronnen gebruikt kunnen worden. In 2008 zal de rol van digitale informatievoorziening in de frontlijn van het toezicht dan ook gaan toenemen.

Flexibiliteit en snelheid in ontwikkeling heeft alleen maar zin als de inzetbaarheid van operationele systemen ook hoog is. Ook moet tussen ontwikkeling en inzet slechts een korte tijd liggen: nieuwe toepassingen moeten snel in gebruik genomen kunnen worden. Ten slotte dient het tempo waarin aanpassingen aan bestaande systemen kunnen worden verricht op hetzelfde hoge niveau te liggen als de nieuwbouw. Goed werkende beheerprocessen, transparante bedrijfsvoering en goed gedefinieerde diensten zijn hiervoor noodzakelijk.

4.4 Control en Financiën

De activiteiten van de AFM op het gebied van control en financiën zijn in 2008 gericht op de verdere professionalisering van de interne en externe verantwoording. Met de stabilisatie van het takenpakket komt een einde aan een periode van onstuimige groei en kan meer aandacht uitgaan naar een efficiënte en effectieve uitvoering van het toezicht.

De uitdaging voor de AFM is tweeledig: het opvangen van de volumevergroting zonder toename van personeel en het stroomlijnen van het financiële beheer met het oog op het minimaliseren van de administratieve last van de rest van de organisatie. Om dit te bereiken wordt het facturatie- en betaalproces verder geautomatiseerd en de administratieve organisatie vereenvoudigd. Hierbij wordt continue gekeken of de administratieve belasting in verhouding staat tot de importantie voor de AFM.

De complexiteit van de heffingensystematiek is met de marktpartijen besproken maar heeft niet tot de gewenste vereenvoudiging geleid. Om tot efficiencyverbetering te komen wordt daarom ingezet op verdere automatisering. Hiermee wordt ook een beter inzicht in de (verwachte) inkomsten van de AFM verkregen en kunnen de controles op volledigheid efficiënter worden uitgevoerd.

Als toezichthouder op externe verslaggeving liggen de eisen die aan de eigen verantwoording worden gesteld op het hoogste niveau. Op dit vlak zijn de laatste jaren al belangrijke stappen gezet, het is nu zaak dit niveau vast te houden. Met name het blijvend voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid is een voortdurende uitdaging.

4.5 Communicatie

Communicatie is een belangrijk onderdeel van de toezichtstrategie van de AFM, die wordt toegepast in verschillende sectoren, op grond van verschillende taken. De AFM moet voorzien in een duidelijke positionering en profilering van haar rol voor marktpartijen, consumenten, brancheorganisaties en andere 'stakeholders'. In 2008 investeert de AFM in de afstemming van doelgroepen, boodschappen en middelen waarbij de centrale vraag is: met wie, wat en hoe communiceert de AFM? Ter invulling van deze 'stakeholderscommunicatie' heroverweegt de AFM bestaande communicatiemiddelen en wordt naar nieuwe manieren gezocht om boodschappen uit te dragen en externe signalen binnen te brengen. De interne communicatie wordt in 2008 geïntensiveerd, onder meer via een actieve dagelijkse nieuwsvoorziening, om de synergie van de verschillende onderdelen van de organisatie zoveel mogelijk te benutten.

4.6 Facilitaire Dienst

Door het betrekken van een voor de AFM nieuw, maar bestaand kantoorgebouw aan de Vijzelgracht is een strategische keuze gemaakt op het gebied van huisvesting. Het is de komende jaren van belang de organisatorische ontwikkelingen binnen de AFM en het gebruik en de inrichting van de huisvesting op elkaar te blijven afstemmen, waarbij rekening wordt gehouden met het gekozen werkplekconcept, de (on)mogelijkheden van het kantoorgebouw en de gestelde financiële kaders.

De AFM beschouwt beveiliging als een essentiële component van de bedrijfsvoering. Beveiliging draagt bij aan de goede uitvoering van de toezichthoudende taak en aan het vertrouwen dat in de organisatie wordt gesteld. Een verdere uitwerking van het in 2006/2007 vastgestelde Beveiligingbeleidsplan is noodzakelijk om het beveiligingsbewustzijn binnen de organisatie verder te vergroten en te borgen.

4.7 Interne Audit Dienst

De Interne Audit Dienst (IAD) is bedoeld om het bestuur en de Raad van Toezicht van de AFM aanvullende zekerheid te geven dat de risicobeheersing- en controlesystemen van de AFM adequaat zijn om de realisatie van de geformuleerde doelstellingen van de AFM te kunnen bewerkstelligen. Hiermee draagt de IAD bij aan het "in control statement" dat het bestuur voor het eerst in het jaarverslag 2007 zal opnemen. Nevendoelstelling is het bevorderen van de efficiency en effectiviteit van de processen binnen de AFM.

4.8 Compliance & Privacy

Gelet op haar belangrijke functie en maatschappelijke positie, hecht de AFM er grote waarde aan dat de integriteit van haar eigen medewerkers in het algemeen en de professionele omgang met koersgevoelige informatie in het bijzonder buiten twijfel staat. De AFM dient de integriteit van haar processen volledig te waarborgen en zelf te voldoen aan de norm die de AFM aan anderen stelt.

Iedere medewerker van de AFM dient zich bewust te zijn van het belang van professioneel en integer gedrag. Door middel van normoverdracht en voorlichting, onder meer op het gebied van de Complianceregeling AFM, Geschenkenregeling, Klokkenluiderregeling, alsmede het omgaan met privacygevoelige informatie, stimuleert de afdeling Compliance & Privacy het bewustzijn van medewerkers waar het gaat om integer handelen/gedrag. Voorts draagt de afdeling Compliance & Privacy zorg voor de beoordeling van compliance-incidenten.

HOOFDSTUK 5: Budgettaire gevolgen van beleid

In dit hoofdstuk komen de budgettaire gevolgen van beleid aan de orde. Het betreft de kosten van de personele en financiële middelen die worden gebruikt voor de activiteiten en producten die nodig zijn om de geformuleerde doelstellingen te bereiken. Achtereenvolgens komen aan de orde: de systematiek van kostentoerekening, de opbouw van de heffingen, de categoriale lastenbegroting en de investeringsbegroting.

5.1 Systematiek kostentoerekening

In 2006 en 2007 is de onder regie van het ministerie van Financiën de *Regeling bekostiging financieel toezicht* geëvalueerd. Hierbij zijn de kosten van het toezicht op de financiële marktsector en de financiering van die kosten onderwerp geweest van overleg met zowel het ministerie van Financiën als de vertegenwoordigers van de onder toezicht staande instellingen en de toezichthouders. Uitkomst was dat de uitgangspunten voor de financieringssystematiek van de AFM gehandhaafd dienen te blijven. Dit betekent dat min of meer homogene groepen onder toezicht staande instellingen alleen betalen voor het toezicht op de instellingen in die groep. Kruissubsidiëring tussen verschillende groepen wordt zo vermeden. Om dit te bewerkstelligen hanteert de AFM een nauwkeurige methode van toerekening van de kosten die zij maakt voor het toezicht aan de verschillende groepen.

Kosten per subcategorie

Voor de berekening van de kosten per subcategorie, wordt allereerst van grote individuele kostenposten en investeringen (boven € 100.000) vastgesteld of ze voor de uitvoering van één of meerdere toezichtsubcategorieën worden gemaakt. Indien de kosten per subcategorie hoger zijn dan € 100.000, dan vindt rechtstreekse doorrekening plaats aan desbetreffende subcategorie. Een subcategorie is opgebouwd uit meerdere heffingscategorieën. De (niet direct toerekenbare) kosten van de AFM worden toegerekend naar rato van de toezichtinspanning per heffingscategorie, die gemeten wordt aan de hand van de door de AFM-organisatie bestede directe toezichturen per heffingscategorie. Directe toezichturen worden gedefinieerd als uren die ingezet worden voor de voorbereiding of uitvoering van toezicht uit voor één of enkele toezichtsubcategorieën.
De toerekening in de begroting is gebaseerd op een gedetailleerde planning van de werkzaamheden in het begrotingsjaar. Het percentage van het totaal aantal directe toezichturen dat aan een bepaalde heffingscategorie wordt besteed, bepaalt het percentage van de niet direct toerekenbare kosten dat aan die heffingscategorie wordt doorberekend.

Een voorbeeld kan deze systematiek verduidelijken:

Voorbeeld toerekening aan subcategorieën

Totale kosten AFM:	€ 1150
Direct toerekenbare kostenposten:	€ 150
Toe te rekenen via uren:	€ 1000
Totaal aantal directe uren:	400

Subcategorie	**Direct toerekenbare kostenposten**	**Directe uren**	**Toe te rekenen via uren**	**Totaal (kolom 2 + kolom 4)**
1	€ 50	50	= 50/400*€1000 = € 125	€ 175
2	€ 30	100	= 100/400*€1000 = € 250	€ 280
3		180	= 180/400*€1000 = € 450	€ 450
4	€ 70	70	= 70/400*€1000 = € 175	€ 245
Totaal	**€ 150**	**400**	**€ 1000**	**€ 1150**

De voor 2008 resulterende kosten per subcategorie zijn reeds aan de orde geweest in paragraaf 1.3. Ook zijn de belangrijkste verschuivingen in de kosten per subcategorie in 2008 bij de individuele (sub)categorieën toegelicht.

5.2 De heffingen

De kosten van de AFM worden gefinancierd uit verschillende bronnen, waaronder heffingen, de opbrengst van boetes en dwangsommen en een overheidsbijdrage. Jaarlijks wordt de bijdrage van deze verschillende bronnen vastgesteld. Het uitgangspunt hiervoor is de begroting van de kosten per heffingscategorie, waarvan de vaststelling is beschreven in de voorgaande paragraaf. AFM verhaalt de kosten op de markt op twee manieren, via een tarief per verrichting en via een jaarlijkse heffing. In onderstaande box is de jaarlijkse planning van de vaststelling van de tarieven opgenomen.

Tarief per verrichting

Indien mogelijk brengt de AFM een bedrag per verrichte handeling in rekening. Dat kan het geval zijn bij activiteiten gekoppeld aan concrete verzoeken en acties van instellingen, bijvoorbeeld bij aanvragen voor vergunningen, registraties, ontheffingen, bestuurderstoetsingen, en beoordelingen van openbare biedingen of emissies. Het tarief wordt vastgesteld met het oog op kostendekkendheid door de kosten per heffingscategorie te delen door het aantal verwachte handelingen.

Box. Planning vaststelling tarieven eenmalige toezichthandelingen en doorlopend toezicht 2008

Eenmalige toezichthandelingen

Oktober 2007	conceptbegroting 2008 in Adviserend panel; inclusief tabel in 2008 te heffen bedragen voor de eenmalige toezichthandelingen
Oktober 2007	op basis van conceptbegroting 2008 berekening van de concepttarieven eenmalige verrichtingen 2008
November 2007	schriftelijke consultatie tarieven eenmalige toezichthandelingen 2008 bij de vertegenwoordigende organisaties
December 2007	advies tarieven eenmalige toezichthandelingen 2008 door het bestuur van de AFM aan de minister van Financiën
Januari 2008	uiterlijk 15 januari 2008 vaststellen en publicatie tarieven eenmalige toezichthandelingen door de minister van Financiën
Geheel 2008	heffing eenmalige toezichthandelingen op basis van aanvragen, mutaties verzoeken om goedkeuring (emissies) etc.

Doorlopend toezicht

Oktober 2007	conceptbegroting 2008 in Adviserend panel; inclusief tabel te heffen bedragen voor het doorlopend toezicht in 2008 op basis van de begroting (exclusief exploitatieverschillen vorig dienstjaar 2007)
Februari 2008	op basis van de jaarrekening 2007 per heffingscategorie bepalen van de exploitatieverschillen over het afgelopen dienstjaar (2007); vervolgens op basis van de begroting 2008 en over 2007 vastgestelde exploitatieverschillen per heffingscategorie bepalen van de totaal te heffen bedragen doorlopend toezicht in 2008
Maart 2008	op basis van de per heffingscategorie vastgestelde te heffen bedragen en maatstaven berekenen van de concepttarieven 2008
Maart/april 2008	consultatie van de concepttarieven doorlopend toezicht bij de vertegenwoordigende organisaties
Mei 2008	behandeling van de concepttarieven doorlopend toezicht 2008 in het Adviserend panel
Mei 2008	advies tarieven van bestuur AFM aan de minister van Financiën en minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (pensioenwetten)
Juni/ juli 2008	voor 15 juli vaststellen en publicatie van de tarieven door de minister van Financiën en minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (pensioenwet)
Juli - november 2008	gefaseerde facturering van de heffingen voor het doorlopend toezicht bij de instellingen

Jaarlijkse heffingen

Bij het merendeel van de toezichtactiviteiten zijn de werkzaamheden niet gekoppeld aan concrete verzoeken en acties van instellingen. De kosten daarvan worden gedekt door jaarlijkse heffingen aan alle onder toezicht staande instellingen. De basis voor deze jaarlijkse heffingen zijn de kosten per heffingscategorie, zoals beschreven in paragraaf 5.1. Echter, om te komen tot het bedrag dat aan een heffingscategorie moet worden doorberekend wordt een aantal aanpassingen gemaakt:

- bij nieuwe taken, de toevoeging van een bedrag ter verrekening van geactiveerde voorbereidingskosten uit eerdere jaren;
- de verrekening van positieve of negatieve exploitatieverschillen uit voorgaande jaren; en
- de aftrek van de overheidsbijdrage.

Ieder van deze elementen wordt hieronder toegelicht. De resultante van deze aanpassingen zijn de totaalbedragen van de heffingen per heffingscategorie. In tabel 5.2a zijn deze totaalbedragen in het begrotingsjaar op subcategorieniveau opgenomen.

Tabel 5.2a Van begroting naar jaarlijkse heffingen per categorie en per groep onder toezicht gestelde instellingen voor 2008 exclusief exploitatieverschil (x € 1.000,-)

Doorlopend toezicht	Categorie	Subcategorie	Begroting 2008	Eenmalige en aanloop-kosten	Totale lasten	Overheids-bijdrage	Lasten excl overheids-bijdrage	Activering	In latere jaren te heffen	Heffing 2008 excl. exploitatie-verschil
Aanbieders	Aanbieden	Bancaire diensten en electronisch geld	2.649	161	2.810	485	2.326	0	0	2.326
		Beleggingsobjecten	1.418	81	1.499	874	625	0	0	625
		Krediet	1.689	160	1.849	342	1.508	0	0	1.508
		Levensverzekeringen	3.520	250	3.770	525	3.245	0	0	3.245
		Pensioenfondsen	480	0	480	0	480	0	0	480
		Rechten van deelneming in een beleggingsinstelling	3.513	0	3.513	441	3.071	0	0	3.071
		Schadeverzekering	580	82	662	23	638	0	0	638
	Het verlenen van beleggingsdiensten	Beleggingsadviseurs	465	0	465	360	105	0	0	105
		EP-houders	145	0	145	29	115	0	0	115
		Exploitatie van een MTF	530	0	530	0	530	0	0	530
		Handelen niet voor publiek	243	0	243	12	231	0	0	231
		Handelen voor publiek	8.012	0	8.012	1.361	6.651	0	0	6.651
		Vrijgestelden	0	0	0	0	0	0	0	0
	Optreden als clearinginstelling	Geen	187	50	237	0	237	0	0	237
Accountants	Verlenen van accountantsdiensten	Accountants met OOB klanten	2.454	1.146	3.599	93	3.506	0	0	3.506
		Accountants zonder OOB klanten	1.185	491	1.676	40	1.635	0	671	964
Adviseurs en bemiddelaars	Adviseren en bemiddelen	Geen	15.447	1.064	16.512	5.519	10.993	0	0	10.993
Effecten uitgevende instellingen	Uitgeven van effecten	Financiële verslaggeving	4.264	1.331	5.595	509	5.086	0	0	5.086
		KGI	727	298	1.025	84	941	0	0	941
		Klikplicht	158	27	184	103	81	0	0	81
		Marktmanipulatie	2.274	364	2.638	2.638	0	0	0	0
		Publicisten	255	65	320	320	0	0	0	0
		Voorwetenschap	2.573	0	2.573	2.573	0	0	0	0
		Melding zeggenschap	263	0	263	0	263	0	0	263
		Insider meldingsregelingen	691	0	691	29	662	0	0	662
Infrastructuur	Onderhouden van effectenafwikkelsystemen	Geen	420	0	420	420	0	0	0	0
	Houden van een reglementeerde markt	Geen	1.231	0	1.231	11	1.220	0	0	1.220
Integriteit	FEC	Geen	719	16	734	734	0	0	0	0
	Wid, Wet MOT, SW 1977	Geen	395	0	395	395	0	0	0	0
Overig	Bemiddelen opvorderbare gelden	Geen	171	0	171	171	0	0	0	0
	Toezicht betalingsverkeer	Geen	90	0	90	0	90	90	0	0
	Toezicht pensioenuitvoerders	Pensioenfondsen	1.348	47	1.394	129	1.265	0	0	1.265
		Verzekeraars	895	2	897	86	811	0	0	811
	Wet handhaving consumenten bescherming	Geen	729	0	729	729	0	0	0	0
Totaal doorlopend toezicht			**59.720**	**5.634**	**65.355**	**19.037**	**46.318**	**90**	**671**	**45.557**

Specifieke verrichtingen	Categorie	Subcategorie	Begroting 2008	Eenmalige en aanloop-kosten	Totale lasten	Overheids-bijdrage	Lasten excl overheids-bijdrage	Activering	In latere jaren te heffen	Heffing 2008 excl. exploitatie-verschil
Aanbieders	Aanbieden	Bancaire diensten en electronisch geld	6	0	6	0	6	0	0	6
		Beleggingsobjecten	113	0	113	0	113	0	0	113
		Krediet	61	0	61	0	61	0	0	61
		Levensverzekeringen	1	0	1	0	1	0	0	1
		Rechten van deelneming in een beleggingsinstelling	958	0	958	0	958	0	0	958
		Schadeverzekering	13	0	13	0	13	0	0	13
	Het verlenen van beleggingsdiensten	Geen	1.510	0	1.510	0	1.510	0	0	1.510
	Optreden als clearinginstelling	Geen	2	0	2	0	2	0	0	2
Accountants	Verlenen van accountantsdiensten	Accountants met OOB klanten	82	0	82	18	64	0	0	64
		Accountants zonder OOB klanten	4.339	0	4.339	70	4.268	0	0	4.268
Adviseurs en bemiddelaars	Adviseren en bemiddelen	Geen	3.945	0	3.945	217	3.728	0	0	3.728
Effecten uitgevende instellingen	Uitgeven van effecten	Toezicht Emissies	6.328	585	6.913	2.549	4.365	0	0	4.365
		Toezicht openbare biedingen	970	0	970	41	928	0	0	928
Infrastructuur	Onderhouden van effectenafwikkelsystemen	Geen	23	0	23	0	23	0	0	23
	Houden van een reglementeerde markt	Geen	62	0	62	0	62	0	0	62
Overig	Bemiddelen opvorderbare gelden	Geen	88	0	88	53	35	0	0	35
Totaal specifieke verrichtingen			**18.502**	**585**	**19.088**	**2.949**	**16.138**	**0**	**0**	**16.138**
Totaal			**78.223**	**6.220**	**84.442**	**21.986**	**62.456**	**90**	**671**	**61.695**

De verrekening van eenmalige en aanloopkosten uit eerdere jaren

De door de AFM gemaakte kosten die samenhangen met de aan haar toebedeelde taken kunnen pas via heffingen aan marktpartijen worden doorberekend indien hiervoor een wettelijke grondslag bestaat. Deze grondslag wordt gegeven in de toezichtwet. Bij nieuwe taken maakt de AFM echter al kosten die samenhangen met het voorbereiden van de toezichtcategorie voordat de toezichtwet in werking treedt. Dergelijke kosten kunnen niet in het begrotingsjaar worden doorberekend aan de markt via de heffingen en worden daarom opgenomen in de balans. De voorbereidingskosten die worden opgenomen op de balans zijn aan een maximum gebonden, namelijk 150% van de normale kosten van de categorie. De voorbereidingskosten worden door de overheid vergoed voor zover ze deze 150%-grens overschrijden. Na inwerkingtreding van de toezichtwet worden deze geactiveerde lasten over een periode van vijf jaar via de heffingen omgeslagen over de relevante groep onder toezicht gestelde instellingen. Dit leidt in het jaar van doorberekening tot hogere heffingen dan wanneer uitsluitend de kosten van het toezicht in het heffingsjaar zouden worden doorberekend. In 2008 worden de in dat jaar en eerdere jaren gemaakte kosten van nieuwe toezichtcategorieën als volgt behandeld:

Tabel 5.2b Verrekening van eenmalige en aanloopkosten (x € 1.000,-)

	Geactiveerd ultimo 2007 (prognose)	Activering 2008	Afschrijving 2008	Geactiveerd ultimo 2008
Bancaire diensten en electronisch geld	484	-	161	323
Krediet	480	-	160	320
Levensverzekeraars	750	-	250	500
Schadeverzekeraars	245	-	82	163
Adviseren en bemiddelen	3.193	-	1.064	2.129
Accountants (Wta)	6.137	-	1.637	4.500
Marktmisbruik	2.072	-	754	1.319
Financiële Verslaggeving	5.324	-	1.331	3.993
Toezicht Emissies	1.463	-	585	878
Optreden als clearinginstelling	201	-	50	151
Beleggingsobjecten	243	-	81	162
Betalingsverkeer	351	90	-	442
Toezicht pensioenuitvoerders	196	-	49	147
Financieel Expertise Centrum	16	-	16	0
Totaal	**21.156**	**90**	**6.220**	**15.027**

Verrekening exploitatiesaldi eerdere jaren

In ieder jaar is er een verschil tussen de begrote en werkelijke kosten per heffingscategorie. Ook in de baten zijn er verschillen tussen begrote en werkelijke bedragen, doordat (i) de dynamiek van de markt maakt dat de opbrengst van de heffingen niet met absolute zekerheid kan worden geraamd, en (ii) de opbrengst van boetes en dwangsommen, die in mindering wordt gebracht op de in rekening te brengen heffingen, *pro memorie* wordt begroot. De verschillen tussen begrote en gerealiseerde baten en lasten leiden tot exploitatieverschillen, die in het opvolgende jaar in de heffingen worden verrekend. Deze verrekening vindt plaats per heffingscategorie, zodat iedere groep slechts betaalt voor het eigen toezicht en kruissubsidiëring tussen groepen wordt voorkomen. De in 2008 te verrekenen bedragen bestaan uit de per ultimo 2007 uitstaande bedragen op de balans, die pas in de

jaarrekening over 2007 worden vastgesteld en dus ten tijde van de voorbereiding van de begroting nog niet bekend zijn. Ze zijn daarom niet opgenomen in tabel 5.2b.

Overheidsbijdrage

In het kader van het eerste deel van de evaluatie van de financiering van het toezicht in 2005 is door het ministerie van Financiën toegezegd dat de overheid een deel van de kosten van het gedragstoezicht op zich neemt. Het gaat hierbij om:

- de kosten van repressieve handhaving; d.w.z. de kosten die de AFM maakt wanneer zij optreedt bij een redelijk vermoeden van een strafbaar feit of het overtreden van een bestuurlijk gestelde norm, waaronder het toezicht op misbruik voorwetenschap, marktmanipulatie en illegale financiële activiteiten. Hieronder vallen ook de kosten die gemaakt worden in het kader van het repressieve integriteitstoezicht;
- een deel van de kosten van preventieve handhaving, te weten de kosten van het toezicht op Wid/Mot en Sanctiewet (witwasbestrijding); hierbij gaat het om kosten die de AFM maakt in haar streven naar het voorkomen van overtredingen.

Naast bovengenoemde handhavingkosten draagt de overheid de volledige lasten van het bij de AFM ondergebrachte Financieel Expertise Centrum (FEC), het toezicht op publicisten, de Wet handhaving consumentenbescherming en een deel van de lasten van het toezicht op Emissies. Daarnaast vergoedt de overheid vanaf 2008 ook alle kosten voor de categorie “Onderhouden van effectenafwikkelsystemen”.

Met de invoering van een begrotingskader is er ook een plafondbedrag ontstaan voor de overheidsbijdrage. Dit bedraagt voor 2008 € 21,6 miljoen.

5.3 Categoriale lastenbegroting met toelichting

De lastenbegroting 2008 is als volgt onder te verdelen in kostensoorten:

Tabel 5.3 Categoriale lastenbegroting (x € 1.000,-)

Kostensoort	Realisatie 2006	Begroting 2007	Prognose 2007	Begroting 2008	Afw. t.o.v. begroting 2007	Perspectief 2009	Perspectief 2010
Salarislasten	29.163	32.939	30.635	35.840	8,8%	37.586	39.114
Sociale lasten	2.764	3.670	3.209	3.755	2%	3.949	4.118
Pensioenlasten	3.674	6.270	5.821	6.430	3%	6.427	6.425
Uitzendkrachten	7.904	6.978	6.165	2.781	-60%	1.446	955
Overige personeelslasten	3.786	3.925	4.212	4.132	5%	3.857	3.856
Totaal personeelslasten	**47.290**	**53.781**	**50.042**	**52.938**	**-2%**	**53.265**	**54.468**
Huisvestingslasten	4.689	5.488	5.784	5.845	7%	6.770	7.004
Advieslasten	3.596	3.654	2.954	4.120	13%	3.304	3.304
Algemene lasten	8.272	9.984	11.214	9.949	0%	9.605	9.922
Totaal overige bedrijfslasten	**16.556**	**19.125**	**19.952**	**19.913**	**4%**	**19.679**	**20.230**
Afschrijvingen	2.913	3.962	2.575	3.775	-5%	3.007	3.007
Financiële baten en lasten	970	1.523	1.654	2.288	50%	2.213	2.031
Geactiveerde intern ontwikkelde software	-	906-	180-	692-		-	-
Totale lasten	**67.729**	**77.485**	**74.042**	**78.223**	**1%**	**78.164**	**79.736**

Toelichting bij categoriale lasten

Ongeveer zes procent van de stijging van de salarislasten wordt veroorzaakt door een stijging van het gemiddeld aantal fte van 471 in de begroting 2007 naar 499 in de begroting 2008. Deze stijging is merendeels een gevolg van de extra benodigde inzet voor de categorieën Toezicht accountantsorganisaties, Emissies en de nieuwe categorie Toezicht pensioenuitvoerders.
In de begroting is tevens rekening gehouden met een salarisstijging in januari. Hierbij is uitgegaan van een aanpassing van de huidige beloningssystematiek waardoor deze stijging beperkt is. Ook wordt rekening gehouden met een eventuele “CAO”-verhoging per 1 juli 2008 van 1,75 procent. De gemiddelde salarislasten stijgen slechts met drie procent ten opzichte van de begroting 2007.

De kosten voor de inhuur van uitzendkrachten nemen aanzienlijk af ten opzichte van de begroting 2007. In 2007 was voor een tweetal taken voorzien in substantiële inhuur van uitzendkrachten. Het betrof uitzendkrachten ten behoeve van de initiële vergunningverlening voor de Wet financiële dienstverlening en de Wet toezicht accountantorganisaties. Daarnaast was een aanzienlijk aantal uitzendkrachten ten behoeve van de ontwikkeling van IT-systemen als gevolg van nieuwe taken begroot. In 2008 zijn vrijwel alle taken in werking en worden er vooral uitzendkrachten begroot voor de tijdelijke opvang van vacatures bij Toezicht accountantsorganisaties en voor de ontwikkeling en verdere optimalisering van informatiseringssystemen.

De huisvestingslasten in 2008 vertonen een stijging ten opzichte van de begroting 2007 van zeven procent. Deze stijging wordt enerzijds veroorzaakt door een verzwaring van het beveiligingsbeleid van de AFM en anderzijds door de kosten van de nog in te richten uitwijklocatie.

De advieslasten bedragen € 4,1 miljoen in 2008, dit is 13 procent hoger dan in 2007. De advieslasten bestaan voor een groot deel uit kosten voor extern juridisch advies.

De netto financiële lasten stijgen ten opzichte van de begroting 2007 omdat zowel de financieringsbehoefte als het verwachte rentepercentage stijgt ten opzichte van 2007. Voor 2008 is uitgegaan van een rentepercentage van 4,25 procent; in de begroting van 2007 werd rekening gehouden met een rentepercentage van 3,5 procent.

5.4 Investeringsbegroting met toelichting

De voor 2008 geplande investeringen zijn als volgt te specificeren:

Tabel 5.4 Investeringsbegroting (x € 1.000,-)

Soort Investering	Investering 2008	Jaarlijks afschrijvings-percentage	Afschrijving investeringen 2008*	Afschrijving op investeringen van 2007 en eerder	Totaal afschrijvingen 2008
Behuizing	204	10%	16	347	363
Inventaris	440	20%	79	318	397
Auto's	-	25%	-	12	12
Beveiligingsapparatuur	150	20%	27	76	103
Hardware	1.131	33%	205	977	1.183
Software	2.162	33%	432	1.039	1.471
Interne software ontwikkeling	692	33%	154	92	247
Overig	100	n.v.t.	-	-	-
Totaal	**4.879**		**914**	**2.862**	**3.775**

In de begroting 2008 zijn investeringen voorzien voor een bedrag van € 4,9 miljoen. De investeringen liggen hiermee op een beduidend lager niveau dan 2007 (€ 13,6 miljoen). In 2007 hebben forse investeringen plaatsgevonden ten behoeve van verhuizing van AFM. In de begroting 2008 is rekening gehouden met investeringen ten behoeve van de MiFID ter hoogte van € 1,1 miljoen, waarvan € 0,2 miljoen investeringen in hardware en € 0,9 miljoen investeringen in software. Daarnaast zijn investeringen in hard- en software gepland ten behoeve van de nog in te richten uitwijklocatie ter hoogte van ruim € 0,5 miljoen. Sinds januari 2006 worden de kosten van intern ontwikkelde software geactiveerd, in lijn met de richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Na ingebruikname van de ontwikkelde software worden de kosten in drie jaar afgeschreven. In 2008 zal volgens de planning € 0,7 miljoen aan software ontwikkelingskosten worden geactiveerd.

Bijlage A. Vergaderverslag bijeenkomst Adviserend Panel

AFM

Vergaderverslag

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Datum verslag	18-11-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	1 van 11

Aanwezig zijn vertegenwoordigers van de volgende organisaties:
Association of Proprietary Traders (APT)
Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS)
Euronext Amsterdam N.V. (Euronext)
Nederlands Instituut van Registeraccountants (NIVRA)
Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten (NOvAA)
Nederlandse Vereniging van Assurantieadviseurs en Financiële dienstverleners (NVA)
Nederlandse Vereniging van Banken (NVB)
Raad van de Effectenbranche (REB)
Samenwerkende registeraccountants & accountants-administratieconsulenten (SRA)
Stichting Platform Teak (SPT)
Stichting voor Ondernemingspensioenfondsen (Opf)
Verbond van Verzekeraars (VvV)
Vereniging Effecten Uitgevende Ondernemingen (VEUO)
Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen (VB)
Vereniging van Effectenbezitters (VEB)
Vereniging van Financieringsondernemingen in Nederland (VFN)
Vereniging van Vermogensbeheerders en Commissionairs (VV&C)
Vereniging van onafhankelijke financiële en assurantieadviseurs (NBVA)
Unie van Beroepspensioenfondsen (UvB)

Ministerie van Financiën (Minfin)
Autoriteit Financiële Markten (AFM)

AFM

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	2 van 11

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 10.00u.
Op verzoek van het Panel zullen de notulen voortaan geen namen van leden bevatten, maar alleen welke organisatie de leden vertegenwoordigen.

De leden geven aan het vertrek van de heer A.W. Kist gezien de prettige samenwerking te betreuren.

2. Vergaderverslag en status actiepuntenlijst

Het vergaderverslag wordt zonder verdere opmerkingen vastgesteld.

Actiepuntenlijst

- De vertegenwoordiger van de SPT informeert naar het punt 'Leden van het panel informeren over de bekostiging van het toezicht op Beleggingsobjecten'. De AFM geeft aan dat er inmiddels een overleg heeft plaatsgevonden met Minfin over dit onderwerp. Tijdens dat overleg is besloten dat het ministerie de kosten voor het repressieve toezicht op deze groep instellingen zoals gebruikelijk voor zijn rekening neemt. Over de bekostiging van de -naar alle waarschijnlijkheid- oninbare heffingen, loopt nog een discussie tussen de AFM en Minfin.
- Over het punt 'Organiseren MiFID-symposium' wordt door de vertegenwoordiger van de VV&C opgemerkt dat de samenwerking met de AFM op dit vlak als zeer positief en nuttig wordt ervaren.

3. Uitvoering begroting 2007

De voorzitter licht bijlage 3 kort toe:

- Het uurtarief daalt van € 180,4 in de oorspronkelijke begroting naar € 178,3;
- Het percentage direct toezicht stijgt van 51,2% in de oorspronkelijke begroting naar 51,9% in de najaarsronde;
- De totale kosten van de AFM dalen met 4% ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de personeelslasten. De belangrijkste reden hiervoor is de moeizame werving van nieuw personeel.
- In totaal komt het verwachte exploitatieverschil uit op € 15,2 miljoen. Hiervan betreft € 3,5 miljoen de teruggave van een deel van het reservefonds. Verder wordt € 3,3 miljoen van het doorlopend toezicht op accountantsorganisaties pas in latere jaren geheven omdat de vergunningen aan accountantsorganisaties pas in respectievelijk oktober 2007 en oktober 2008 zullen worden verleend. Het resterende deel van € 8,4 miljoen zal worden verrekend in de tarieven van 2008.

De vertegenwoordiger van de SPT vraagt vanaf welk moment gesproken wordt over doorlopend toezicht. Deze vraag komt voort uit het feit dat de kosten voor het doorlopend toezicht op beleggingsobjecten volgens de prognose uitkomen op € 4,2 miljoen. De AFM geeft aan dat in het algemeen van doorlopend toezicht wordt gesproken nadat de vergunningverlening is afgerond. Onder doorlopend toezicht wordt tevens verstaan het in kaart brengen van de desbetreffende markt en de risico's. De hoge kosten komen voor 'Beleggingsobjecten' voort uit het feit dat dit een risicovolle sector is. Met Minfin loopt nog een discussie over de bekostiging van een deel van de kosten van dit toezicht. De AFM hanteert hierbij het uitgangspunt dat er geen

AFM

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	3 van 11

kruissubsidiëring tussen groepen instellingen mag plaatsvinden. Nadat het overleg met het ministerie heeft plaatsgevonden, zal de AFM contact opnemen met de SPT.
Tevens wordt door de vertegenwoordiger van de SPT aangegeven dat het beeld dat de AFM schetst over de sector beleggingsobjecten als negatief wordt ervaren en een negatieve invloed heeft op de samenwerking tussen de sector en de AFM. De AFM reageert hierop door aan te geven dat de AFM slechts feiten naar buiten brengt.

De vertegenwoordiger van NIVRA vraagt waarom er in 2007 € 2,6 miljoen wordt besteed aan specifieke verrichtingen voor accountantskantoren zonder OOB-klanten terwijl de focus in 2007 ligt op de vergunningverlening aan accountantskantoren met OOB-klanten. De AFM antwoordt dat er weliswaar *minder* tijd wordt besteed aan de accountantskantoren zonder OOB-klanten dan oorspronkelijk begroot omdat de werving van personeel voor dit toezicht moeizaam verloopt, maar dat de AFM wel zoveel mogelijk werkzaamheden verricht voor deze vergunningen.

De vertegenwoordiger van de NVA vraagt welke afwijkingen ten opzichte van de begroting de AFM als significant beschouwt. De AFM antwoordt dat de intern gehanteerde grens voor significante afwijkingen 20 procent is. De vertegenwoordiger van de NVA informeert tevens naar de rechtvaardiging van de intensivering van de toezichtuitvoering in bepaalde sectoren. De belasting van de door de AFM opgelegde heffingen is groot. Bovendien gaat het om een jonge branche met relatief kleine instellingen waardoor de belasting extra zwaar drukt. De AFM antwoordt dat de veranderingen afgelopen jaar voor de categorie 'Adviseurs en bemiddelaars' groot zijn geweest, maar dat het ook het uniek jaar is geweest. Zoals tijdens de vergadering van mei jl. al werd aangegeven, vallen de dark numbers van deze categorie tegen. De uitgangspositie is door de AFM bij de aanvang van dit toezicht dan ook te positief ingeschat. Daarnaast geeft de AFM aan dat in het algemeen wordt gezocht naar een zo effectief mogelijke invulling van de totaalbegroting. De flexibiliteit bij deze invulling is van belang in verband met de slagkracht van de AFM. De AFM heeft de verplichting om te reageren op sectoren waar relatief veel problemen zijn. Aan de andere kant betekent dit ook dat als blijkt dat een sector in rustiger vaarwater terechtkomt, de AFM direct consequenties verbindt aan de hoeveelheid toezicht die er op die sector wordt gehouden. De vertegenwoordiger van de NVA verzoekt om een beknopte toelichting op de heffingen bij de facturen die de AFM verstuurt. De AFM zegt deze toe.

De vertegenwoordiger van de NBVA vraagt wat de streefwaarde is van het percentage direct toezicht van de AFM. De AFM geeft aan steeds te streven naar een hoger percentage, maar dat een eventuele verdere stijging slechts marginaal zal zijn.

De vertegenwoordiger van Euronext vraagt om een opsplitsing van de kosten van de categorie 'Infrastructuur' en heeft deze inmiddels ontvangen. Daarnaast vraagt de vertegenwoordiger van Euronext om een toelichting op de overheidsbijdrage van de categorie 'Exploitatie van een MTF'. De AFM geeft aan dat deze overheidsbijdrage overeenkomt met de kosten van de repressieve activiteiten. Tot slot informeert de vertegenwoordiger van Euronext naar de reden van de kosten voor de categorie 'Exploitatie van een MTF' omdat dit toezicht pas in november in werking treedt. De AFM geeft aan dat dit de kosten zijn voor de eerste twee maanden toezicht.

AFM

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	4 van 11

De vertegenwoordiger van de REB vraagt welke instellingen vallen onder de categorie 'Opvorderbare gelden'. De AFM antwoordt dat dit instellingen betreffen die krediet aantrekken.

4. Begroting 2008

De voorzitter licht bijlage 4 en 5 kort toe:
In de conceptbegroting 2008 is een duidelijke vergroting van de doelmatigheid zichtbaar. De totale lastenbegroting voor 2008 van de AFM bedraagt € 78,2 miljoen, een stijging van één procent ten opzichte van 2007. Uitgaande van een inflatie van twee procent is er dus sprake van een reële daling van de kosten van de AFM. Ondanks een lichte stijging in de totale kosten daalt het uurtarief van 180,4 in de begroting 2007 naar 178,0 in de planning voor 2008. De oorzaak van deze daling is een groter aantal geplande directe toezichturen. In lijn met het streven van de AFM om het aandeel van de directe toezichturen in het totaal van de activiteiten van de AFM zo hoog mogelijk te doen zijn, vertoont het percentage direct toezicht nog altijd een stijgende lijn van 51 procent in de begroting 2007 tot 53 procent in de planning voor 2008.

Het conceptbegrotingdocument wordt per pagina besproken.

De vertegenwoordiger van de UvB die tevens de VB en Opf vertegenwoordigt, verzoekt om twee tekstuele aanpassingen op pagina 8, namelijk 'pensioenuitvoerders moeten verbeteren' zal worden gewijzigd in 'pensioenuitvoerders gaan verbeteren' en de zin 'Standaardisatie is een optie.' zal worden verwijderd.

De vertegenwoordiger van het VvV spreekt zijn tevredenheid uit over het feit dat het project geldwaardering zal worden overgedragen aan een andere partij (pagina 8).

De vertegenwoordiger van de VV&C merkt op dat op pagina 8 zou moeten worden toegevoegd dat er een geanonimiseerde terugkoppeling zal plaatsvinden met betrekking tot de klikplicht.

De vertegenwoordiger van het VvV vraagt zich af of de AFM voldoende grip heeft op de complexe producten die worden genoemd op pagina 10. De AFM geeft aan dat dit onderwerp zeker de aandacht krijgt en dat men binnen de AFM zich over voldoende grip geen zorgen maakt. Er wordt hard gewerkt aan het continu verbeteren van de kennis binnen de AFM en er is veel aandacht voor productontwikkeling.

De vertegenwoordiger van Euronext vraagt zich af of het in het vizier hebben van complexe concurrentieverhoudingen een taak is van de AFM (pagina 10). De AFM geeft aan dat hier wordt bedoeld dat de AFM moet zorgdragen voor een level playing field op het gebied van toezicht. De tekst zal worden aangepast.

De vertegenwoordiger van het VvV merkt op dat de passage over de nieuwe fase van ontwikkeling van de AFM op pagina 11 vragen oproept. De AFM zal de tekst aanpassen.

AFM

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	5 van 11

De vertegenwoordiger van de VV&C benadrukt het belang van het behoud van kennis, gegeven de nadruk die tegenwoordig in veel organisaties wordt gelegd op mobiliteit. De AFM geeft aan dat kennismanagement hoge prioriteit krijgt.

De vertegenwoordiger van de VEB vraagt wat precies wordt verstaan onder een normoverdragend gesprek en of het mogelijk is om transparanter te zijn richting de markt over de inhoud van deze gesprekken. De AFM antwoordt dat een normoverdragend gesprek juist is bedoeld als zacht instrument dat kan worden ingezet in een vroeg stadium om erger te voorkomen. De Wft, de overige toezichtwetten en de Awb scheppen het kader voor de publiciteit omtrent toezichtmaatregelen.

De vertegenwoordiger van de REB verzoekt om het woord 'grote' uit de kop 'Meer openheid tussen de AFM en grote financiële instellingen' op pagina 12 te verwijderen. Dit zal worden aangepast.

Op verzoek van de vertegenwoordiger van de NVA wordt aan de tekst 'De AFM beziet waar en hoe open normen kunnen bijdragen aan effectief en efficiënt toezicht.' op pagina 13 toegevoegd dat bevindingen van de AFM op dit vlak zullen leiden tot een advies aan Minfin.

De vertegenwoordiger van de VEUO informeert naar de taakstelling van de totale kosten in relatie tot het plafond van de overheidsbijdrage (pagina 18). De AFM geeft aan dat het totale kostenkader in de begroting 2008 niet wordt overschreden. De twee kaders hebben tot gevolg dat de AFM ernaar streeft dat de verhouding tussen kosten die door de overheid worden vergoed en kosten die door de markt worden vergoed constant blijft.

De vertegenwoordiger van de NVA vraagt zich af wat de kosten van € 3,9 miljoen voor de specifieke verrichtingen van 'Adviseren en bemiddelen' veroorzaakt (pagina 17). De AFM geeft aan dat enerzijds de reguliere vergunningverlening wordt voortgezet en anderzijds de rechtsbeschermingtrajecten die voortkomen uit eerdere afwijzingen hoge kosten veroorzaken in 2008. Hoeveel bezwaren er zullen worden gemaakt is lastig in te schatten. De AFM beschikt niet over ervaringscijfers op dit gebied voor deze categorie.

De vertegenwoordiger van Euronext geeft aan dat de categorie 'Houden van een beurs en gereglementeerde markt' deels op zal gaan in de nieuwe categorie 'Exploitatie van een MTF'. Dit roept de vraag op of de kosten voor 'Houden van een beurs en gereglementeerde markt' niet te hoog zijn (pagina 17). Afgesproken wordt dat deze kwestie in bilateraal overleg tussen Euronext en de AFM besproken zal worden.[1]

[1] Dit onderwerp is inmiddels besproken tijdens een bilateraal overleg tussen Euronext en de AFM. Tijdens dat overleg heeft de AFM met inachtneming van de geheimhoudingsplicht aangegeven waarop de kosten zijn gebaseerd. Naar aanleiding van dit punt heeft Euronext een advies ingebracht waarin is opgenomen dat voor de categorie 'Exploitatie van een MTF' het aantal werkelijk geschreven uren per instelling als grondslag voor het bepalen van de tarieven moet worden gehanteerd. Dit is mogelijk omdat het aantal instellingen dat binnen deze categorie valt beperkt is. De uitkomst hiervan zal zijn dat alleen de incrementele toezichtkosten bij Alternext in rekening worden gebracht omdat het merendeel van de kosten al gemaakt wordt voor het toezicht op Euronext.

AFM

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	6 van 11

Op pagina 24 staat 'In reactie op wijzigingen in wetgeving zullen nieuwe soorten dienstverlening gecreëerd worden of bestaande bedrijven worden hervormd... Hiertoe zal de AFM op de hoogte moeten blijven van dit soort ontwikkelingen...'. De vertegenwoordiger van de NVA vraagt wat de AFM doet met nieuwe soorten dienstverlening die buiten de wet vallen. Ook informeren de leden naar de bekostiging van dit toezicht. De AFM geeft aan dat in geval van nieuwe producten wordt bezien hoe deze producten zich verhouden tot het wettelijke kader. Deze vorm van toezicht betreft grotendeels indirecte tijdsbesteding en wordt derhalve niet direct in rekening gebracht. De vertegenwoordiger van de NBVA vraagt zich af waarom de kosten voor de specifieke verrichtingen van 'Aanbieders' en 'Adviseurs & bemiddelaars' niet dalen in 2009 en 2010. De AFM antwoordt dat de komst van de MiFID zorgt voor een opwaartse druk in de kosten van dit toezicht. Daarnaast wordt gewezen op het feit dat de meerjarencijfers met grote onzekerheid zijn omgeven.

Op verzoek van de vertegenwoordiger van de REBzal de tekst 'stap voor stap' uit de zin 'Het beoogde effect .... advies in de markt.' op pagina 27 worden verwijderd.

Op verzoek van de vertegenwoordiger van het VvV zal de zin 'Er zijn duidelijke signalen...in de markt spelen.' worden verduidelijkt.

Op verzoek van de vertegenwoordiger van Euronext zullen tussen 'overwegen' en 'wanneer' op pagina 28 de woorden 'of en' worden geplaatst.

De voorzitter merkt op dat opmerkingen van redactionele aard ook na de bijeenkomst aan de AFM kunnen worden doorgegeven.

De vertegenwoordiger van SPT vraagt zich af waarom de kosten voor het toezicht op 'Beleggingsobjecten' (zowel doorlopend als specifieke verrichtingen) € 1,5 miljoen bedragen in 2008. De AFM geeft aan dat dit deels wordt veroorzaakt door de kosten van de afwikkeltrajecten van instellingen die geen vergunning krijgen. De ervaring met afwikkeltrajecten bij beleggingsobjecten leert dat deze forse kosten met zich meebrengen. De vertegenwoordiger van de SPT is van mening dat de sector 'Beleggingsobjecten' door de AFM in de media te negatief wordt neergezet. De AFM benadrukt slechts feiten naar buiten te brengen.

De vertegenwoordiger van de NBVA geeft aan dat de kosten voor het doorlopend toezicht van 'Adviseurs en bemiddelaars' in 2008 op een niveau komen dat bij de markt past. De reden voor het feit dat de kosten toenemen van 2007 op 2008 is dan ook niet dat de benodigde verbeteringen groter zijn dan oorspronkelijk ingeschat zoals op pagina 29 staat verwoord. Deze tekst zal worden aangepast.

De vertegenwoordiger van de NVA vraagt zich af waarom de prognose voor de prestatie-indicator 'aantal geconstateerde instellingen ten opzichte van het totale aantal onderzoeken' van 'aanbieden' op 100 procent staat (pagina 29). Tevens vraagt hij hoe de markt moet omgaan met dit hoge percentage overtredingen. De AFM geeft aan dat in 2007 al het toezicht op deze instellingen risicogestuurd wordt ingezet. In latere jaren neemt het percentage af omdat de AFM hoopt op een kwaliteitsverbetering in de markt. De AFM zal in alle

AFM

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	7 van 11

gevallen waarbij dat noodzakelijk is escaleren. De AFM kan op deze manier het aantal overtredingen terugdringen maar het uitbannen van overtredingen is onmogelijk.
De vertegenwoordiger van VV&C verzoekt om een overleg met de sector indien er themaonderzoeken met betrekking tot de MiFID worden opgestart (pagina 30). De AFM zegt dit toe.

Op verzoek van de vertegenwoordiger van het VvV zal de tekst 'over de slechte kwaliteit van offertes' op pagina 32 worden gewijzigd in 'over de tekortkomingen in de offertes'.

De vertegenwoordiger van de VEB informeert naar de wijze waarop de AFM de 50.000-euro-grens voor vrijstellingen hanteert. De AFM geeft aan dat producten boven deze grens niet onder de prospectusplicht vallen.

De vertegenwoordiger van Euronext informeert naar wat de AFM verstaat onder market makers (pagina 30/31) en wie deze kosten betaalt. De AFM zegt toe hier in bilateraal overleg op in te zullen gaan. [2]

De vertegenwoordiger van de VEUO vraagt zich af waarom de uitbreiding van de transparantierichtlijn zal leiden tot hogere capaciteit (pagina 37). De AFM geeft aan dat de uitbreiding primair een uitbreiding van de hoeveelheid directe toezichturen op deze categorie betreft. De mate waarop dit ook effect heeft op de fte hangt af van de reeds beschikbare capaciteit.
De vertegenwoordiger van de VEB vindt het zorgelijk dat de prestatie-indicator 'aantal meldingen Wmz en insider te laat' vanaf 2008 afneemt (pagina 36).
Op pagina 43 wordt gesproken van een publicitaire preventieve actie. De vertegenwoordiger van het VvV informeert naar de inhoud van deze actie. De AFM geeft aan dat er in 2008 extra aandacht zal zijn voor illegale activiteiten. De kosten van de actie worden vergoed door de overheid.

De vertegenwoordiger van de NOvAA informeert naar de bekostiging van de geplande onderzoeken bij buitenlandse accountantsorganisaties (pagina 47). De AFM geeft aan er naar te streven de kosten van deze onderzoeken in rekening te brengen bij de buitenlandse accountantsorganisaties.

De vertegenwoordiger van de UvB vraagt zich af waarom de kosten voor het toezicht op pensioenuitvoerders verdrievoudigen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2007 (pagina 48). Tijdens de tariefbespreking

[2] Uit het bilaterale overleg dat inmiddels heeft plaatsgevonden tussen Euronext en de AFM is het advies van Euronext voortgekomen om te verduidelijken dat onder 'Market Makers' op de relevante cash markt diegenen vallen die zich verplicht hebben op de financiële markten een markt te onderhouden in financiële instrumenten en derhalve een overeenkomst daartoe met de markt hebben gesloten. Tevens vraagt de vertegenwoordiger wat het effect van de door Fortis opgerichte EMCF op de categorie 'Infrastructuur' is (pagina 38). De AFM heeft tijdens het bilateraal overleg aangegeven dat de kosten voor het toezicht op EMCF opgenomen zijn in de laatste prognose over 2007 en dat EMCF ook een heffing zal krijgen opgelegd in 2007. Tot slot heeft de vertegenwoordiger van Euronext gevraagd of het mogelijk is om het eventuele achterwege blijven van 'de herpositionering' te kwantificeren (pagina 39). Hierop heeft de AFM geantwoord dat met de herpositionering wordt bedoeld dat op nieuwe platforms intensiever toezicht zal moeten worden gehouden dan op bestaande platforms. De kwantificering hiervan is op te maken uit de stijging van de kosten in de begroting 2008.

AFM

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	8 van 11

was slechts aangekondigd dat er op termijn mogelijk een verdubbeling van de kosten zou plaatsvinden. De AFM zegt toe de UvB een uitgebreidere toelichting te doen toekomen.

De vertegenwoordiger van de NVA vraagt waarom de internationale organisaties CEIOPS en CEBS niet worden genoemd in paragraaf 3.3 (pagina 51). De AFM antwoordt dat er werkafspraken zijn gemaakt met DNB over de mate van betrokkenheid van DNB en de AFM per internationale organisatie. DNB onderhoudt in eerste instantie de contacten met de genoemde organisaties. De AFM is indien nodig wel betrokken bij de afstemming met deze organisaties. In de tekst zal hier een zin over worden opgenomen.

5. **Rapport "Evaluatie van de bekostiging van het financieel toezicht"**
De vertegenwoordiger van het VvV spreekt zijn complimenten uit over de wijze waarop de evaluatie heeft plaatsgevonden. De evaluatie heeft geleid tot meer duidelijkheid bij de panelleden over de bevoegdheden.

6. **Aanpassing Huishoudelijk Reglement**
In het huishoudelijke reglement werd nog verwezen naar het wetsvoorstel voor de Wet op het financieel toezicht waar dat een verwijzing naar de wet moet zijn. Inmiddels is ook in andere toezichtwetten een artikel opgenomen waaraan het Adviserend panel zijn status ontleent. In de nieuwe versie van het huishoudelijk reglement zijn deze verwijzigen naar de toezichtwetten aangepast. De vertegenwoordiger van de UvB merkt op dat een verwijzing naar het artikel van de Wet verplichte beroepspensioenregeling ontbreekt. Deze zal nog worden toegevoegd.

7. **Evaluatie project Geldwaardering**
Geen verdere opmerkingen

8. **Openbaarheid verslagen adviserend panel**
Zie bij punt 1. Geen verdere opmerkingen.

9. **Rondvraag**
De vertegenwoordiger van de REB vraagt of het verantwoordingsdocument over de doelmatigheid van de AFM beschikbaar zal worden gesteld aan de panelleden. De AFM geeft aan dat dit onderwerp zal worden meegenomen in de reguliere planning- en controlcyclus. Dat betekent dat het zowel in de begrotingen als in de jaarverslagen terug zal komen. De externe accountant zal bovendien de in-control- statement in het jaarverslag beoordelen.

De vertegenwoordiger van VV&C verzoekt de AFM de timing van de uitrol van de bijdragemodellen af te stemmen met DNB. De AFM zegt dit toe.

AFM

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	9 van 11

De vertegenwoordiger van Euronext geeft aan het recht te willen voorbehouden voor overleg met Minfin over de categorie 'gereglementeerde markten' omdat dit een zeer kleine categorie betreft.[3]

De vertegenwoordiger van de NVA geeft aan het wenselijk te vinden indien in de toekomst meer details vooraf worden afgestemd tijdens bilaterale overleggen, zodat tijdens de Adviserend-panel-bijeenkomst de discussie meer op hoofdlijnen kan worden gevoerd. De AFM ondersteunt deze lijn, geeft aan dat tijdens vooroverleggen al veel zaken besproken worden en dat overigens discussies over details vaak belangrijke punten aan het licht kunnen brengen.

De vertegenwoordiger van het VvV informeert naar de kwaliteit van de onderbouwing van het internationaal kostenvergelijkingonderzoek dat Minfin heeft uitgevoerd en dat in november in de Tweede Kamer zal worden besproken. De vertegenwoordiger van Minfin antwoordt dat aan de uitkomsten van het onderzoek geen directe conclusies kunnen worden verbonden. Het ministerie beraadt zich over hoe dit onderwerp verder zal worden opgepakt. Voorgesteld wordt om tijdens een apart overleg verder over te discussiëren over de uitkomsten van het onderzoek. Minfin neemt hiertoe het initiatief.

10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 12.50u af.

De volgende bijeenkomst zal plaatsvinden op 22 mei 2008 van 10.00u-13.00u.

[3] Hiertoe heeft Euronext tijdens een bilateraal overleg twee adviezen ingediend welke aan het ministerie van Financiën zullen worden voorgelegd (zie tabel op pagina 11)

AFM

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	10 van 11

Actiepuntenlijst:

Omschrijving	Wanneer
Nagaan wat de consequenties voor de AFM van de uitkomsten van het onderzoek 'financiële geschooldheid' zijn.	Zodra het onderzoek is afgerond; uitkomsten worden in het voorjaar van 2008 verwacht.
Informeren leden Adviserend panel over de bekostiging van het toezicht op beleggingsobjecten	Momenteel loopt er nog een discussie met Minfin over de bekostiging van de oninbare heffingen. Zodra deze discussie is afgrond, zal de AFM de leden van het panel informeren.
Oppakken internationale onderzoeken in het kader van 'Nederland als vestigingsplaats'	De AFM heeft initiatief genomen voor een overleg met Euronext over dit onderwerp.
Opnemen van een beknopte toelichting op de heffingen bij de facturen die de AFM uitstuurt.	Bij de eerstvolgende heffingenronde
Uitgebreide toelichting op de stijging van de kosten voor het toezicht op pensioenuitvoerders in de begroting 2008 versturen aan de UvB	Z.s.m.
Afstemmen timing uitrol bijdragemodellen de AFM en DNB	Meenemen in de planning van de uitrol van het bijdragemodel

AFM

Bijeenkomst	Adviserend panel
Vergaderdatum	11-10-2007
Referentie	0710-1134v
Pagina	11 van 11

Adviezen volgend uit de bijeenkomst van het Adviserend panel van 11 oktober 2007:

Adviezen	Zienswijze AFM	Zienswijze Minfin
Als grondslag voor het bepalen van het tarief voor de subcategorie "exploitatie van een MTF" moet worden gehanteerd het aantal werkelijk geschreven uren per instelling.	Advies overnemen	xx
Het grootste deel van de subcategorie 'handelen niet voor publiek' zal met ingang van 1 november a.s. niet meer onder toezicht staan ivm de uitzondering opgenomen in art. 1: 18 sub h en i Wft (tekst per 1 november as.). Resteert de categorie market makers op de cash markt. De in de MiFID opgenomen definitie zoals ook te implementeren in de Wft kwalificeert deze categorie niet duidelijk. Aangezien niet duidelijk is wanneer een instelling als zodanig kwalificeert, is evenmin duidelijk welke nieuwe toetreders per 1 november a.s. over een vergunning dienen te beschikken en derhalve mee betalen aan de kosten van het doorlopend toezicht. Geadviseerd wordt uitsluitend diegenen die verplicht zijn tot het onderhouden van een markt (o.v.k. met de relevante markt), als market maker in de zin van de Wft aan te merken, in aansluiting bij de in de ons omringende Europese landen (zoals VK, Frankrijk) gehanteerde interpretatie, zodat sprake zal zijn van een "level playing field".	Advies overnemen	xx